

3

ආර්ථික හා සමාජ යටිතල පහසුකම්

2019 වසරේ මුල් භාගය තුළ දී දැඩි අයවැය බාධක මධ්‍යයේ රජය විසින් ආර්ථික හා සමාජ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය හා සැපයීම අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී. වරාය මෙහෙයුම් සහ විදුලි සංදේශ අංශය 2019 වසරේ මුල් භාගයේ දී යහපත් වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය. මේ අතර සමාලෝචනයට ලක් වූ කාලපරිච්ඡේදය තුළ රටේ අධිවේගී මාර්ග ජාලය සහ ප්‍රාදේශීය මාර්ග ජාල කිහිපයක් පුළුල් කිරීම හා සම්බන්ධ ඉදිකිරීම් කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු විය. කෙසේ වෙතත්, ජල විදුලිබල උත්පාදනය අඩු වීම හේතුවෙන් 2019 වසරේ මුල් භාගයේ දී විදුලිබල උත්පාදනය සඳහා යම් ප්‍රමාණයකට බාධා ඇති වීම නිසා මාර්තු සහ අප්‍රේල් මාසවල දී විදුලිය කප්පාදු කිරීමට ශ්‍රී ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය (ලං.වි.ම.) පෙළඹුණි. මේ අතර, පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාර, ප්‍රවාහන අංශයට, විශේෂයෙන් සිවිල් ගුවන් සේවයට, අහිතකර ලෙස බලපෑවේය. කොළඹ වරාය නගර ව්‍යාපෘතියේ භූමිය ගොඩ කිරීමේ කටයුතු 2019 මුල් භාගයේ දී නිම කරන ලද අතර, ඉදිකිරීම් කටයුතු ද ආරම්භ කරන ලදී. තවද, සමාලෝචනයට ලක් කළ කාලසීමාව තුළ විවිධ නිවාස හා නාගරික සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක වෙමින් පැවතුණි. පාසල්වල දළ රැඳී සිටීමේ අනුපාතිකය වැඩි කිරීම සහ අධ්‍යාපනයට සමාන ප්‍රවේශයක් ලබා දීම අරමුණු කරගත් 'වසර 13 ක අනිවාර්ය අධ්‍යාපනයක්' සහ 'ළගම පාසල හොඳම පාසල' වැනි රජයේ නව අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්ති අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක විය. සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රය සම්බන්ධයෙන් ගත් කල, ශ්‍රී ලංකාව සරම්පවලින් තොර රටක් ලෙස ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් 2019 ජූලි මාසයේ දී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද නමුත්, නිරන්තරයෙන් මතු වන ඩෙංගු වැනි වසංගත තත්ත්ව ද, මැලේරියාව වැනි දැනටමත් පාලනය කර ඇති බෝවන රෝග නැවත ඇතිවීමේ හැකියාව සහ බෝ නොවන රෝග වැඩි වීම බරපතල ලෙස අභියෝග මතු කර ඇත.

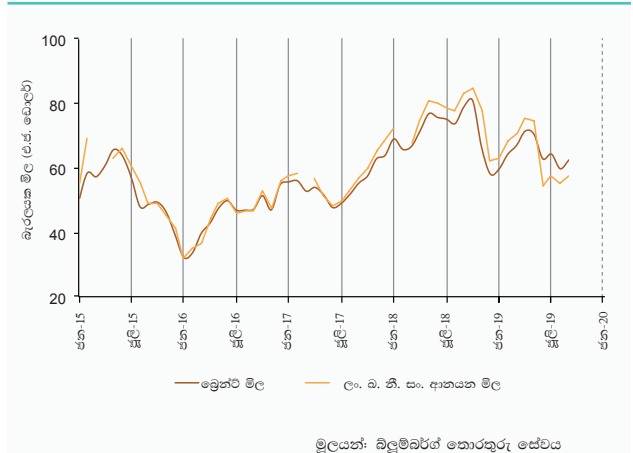
ආර්ථික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය

බනිත තෙල්

● 2019 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ දී ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොළේ බොරතෙල් මිල ගණන් 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව අඩු මට්ටමක පැවතුණි. පෙර වසරේ අදාළ කාලය තුළ එ.ජ. ඩොලර් 72.65 ක් වූ බොරතෙල් බැරලයක සාමාන්‍ය මිලට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ දී ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොළේ බොරතෙල් (බ්‍රෙන්ට්) බැරලයක සාමාන්‍ය මිල එ.ජ. ඩොලර් 64.66 ක් විය. එක්සත් ජනපදය සහ චීනය අතර පවතින වෙළඳ අර්බුදය මධ්‍යයේ ගෝලීය ඉල්ලුම මන්දගාමී වීම සහ එක්සත් ජනපදය සහ බනිත තෙල් අපනයන රටවල සංවිධානය (ඔපෙක්) සතු වූ විශාල බොරතෙල් සංචිත හේතුවෙන්, 2019 වසර මුල් භාගයේ සිට ඉහළ යාමේ ප්‍රවණතාවයක් පෙන්නුම් කළ ගෝලීය බොරතෙල් මිල, 2019 වසරේ අප්‍රේල් මාසයෙන් පසු පහළ ගියේය. ඒ අනුව, බොරතෙල් බැරලයක සාමාන්‍ය මිල, 2019 වසරේ අප්‍රේල් මාසයේ දී පැවති එ.ජ. ඩොලර් 71.45 සිට ජූනි මාසයේ දී එ.ජ. ඩොලර් 62.88 ක් දක්වා පහළ ගියේය. කෙසේ වෙතත්, එක්සත් ජනපදය විසින් මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කිරීම හේතුවෙන් ගෝලීය ආර්ථික ඉල්ලුමේ පිබිදීමක් ඇති වෙතැයි මතු වූ අපේක්ෂා සහ මැද පෙරදිග පැවති හු-දේශපාලනික අස්ථාවරභාවය නිසා, ජූනි මැද භාගයේ දී මෙම මිල පහළ යෑමේ ප්‍රවණතාවය වෙනස් විය. ඒ අනුව, බ්‍රෙන්ට් බැරලයක සාමාන්‍ය මිල 2019 වසරේ ජූලි මාසයේ දී එ.ජ. ඩොලර් 64.31 ක් විය. එසේ වුවද, එක්සත් ජනපදය සහ චීනය අතර පවතින වෙළඳ අර්බුදය තීව්‍ර වීම හේතුවෙන් ජූලි මැද භාගයේ සිට බ්‍රෙන්ට් මිල යළිත් වරක් අඩු වීමේ ප්‍රවණතාවක් පෙන්නුම් කළ අතර 2019 වසරේ අගෝස්තු මාසයේ දී බ්‍රෙන්ට් බැරලයක සාමාන්‍ය මිල එ.ජ. ඩොලර් 59.76 ක් දක්වා පහත වැටුණි. ලොව විශාලතම තෙල් නිෂ්පාදකයෙකු වන සෞදි අරාබියේ ප්‍රධාන තෙල් නිෂ්පාදනාගාර දෙකකට ක්‍රස්තවාදී ඩ්‍රෝන ප්‍රහාර එල්ල වීම හේතුවෙන් 2019 වසරේ සැප්තැම්බර් අග භාගය වන විට බ්‍රෙන්ට් මිල තාවකාලිකව දැඩි ලෙස ඉහළ ගිය නමුත්, ඉන් පසුව බැරලයක මිල එ.ජ. ඩොලර් 60.00 කට වඩා පහළ මට්ටමක ස්ථාවර විය. ලංකා බනිත තෙල් නීතිගත සංස්ථාව (ලං.බ.නී.සං.) මගින් ආනයනය කළ බොරතෙල් බැරලයක සාමාන්‍ය

3.1 රූප සටහන

ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොළේ බොරතෙල් (බ්‍රෙන්ට්) සාමාන්‍ය මිල හා ලං.බ.නී.සං. විසින් ආනයනය කළ බොරතෙල් මිල

මූලාශ්‍රය: බලශීලීබර්ග් තොරතුරු සේවය
ලංකා බනිත තෙල් නීතිගත සංස්ථාව

මිල 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී බැරලයක් සඳහා පැවති එ.ජ. ඩොලර් 76.49 සිට 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී එ.ජ. ඩොලර් 69.13 ක් දක්වා සියයට 9.6 කින් අඩු විය.

● බනිත තෙල් භාවිතයෙන් විදුලිබලය නිපදවීම ඉහළ යෑම සහ ප්‍රවාහන අංශයේ ඉල්ලුම වැඩිවීමත් සමඟ, 2019 වසරේ මුල් මාස හත තුළ දී දේශීය වෙළඳපොළේ බනිත තෙල් නිෂ්පාදන අලෙවිය වර්ධනය විය. 2019 වසරේ මුල් භාගයේ දී පැවති වියළි කාලගුණය හේතුවෙන් ජල විදුලි නිෂ්පාදනය අඩු වීම නිසා, පසුගිය වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව, 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී විදුලිබල උත්පාදනය සඳහා දේශීය වෙළඳපොළේ සමස්ත බනිත තෙල් නිෂ්පාදන අලෙවිය සියයට 50.1 කින් ඉහළ ගියේය. තාප විදුලිබල උත්පාදනය මත යැපීම වැඩිවීම හේතුවෙන්, 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව, 2019 වසරේ මුල් මාස හත තුළ ලං.බ.නී.සං. මගින් සිදු කළ දැවිතෙල් අලෙවිය සියයට 14.0 කින් ඉහළ ගියේය. 2019 වසරේ මුල් මාස හත තුළ දී ලං.බ.නී.සං. මගින් ප්‍රවාහන අංශයට අලෙවි කළ බනිත තෙල් නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය සියයට 5.2 කින් වර්ධනය විය. 2019 වසරේ මුල් මාස හත තුළ ප්‍රවාහන අංශයෙන් බනිත තෙල් නිෂ්පාදන සඳහා පැවති ඉල්ලුම වැඩි වීම පිළිබිඹු කරමින්, පසුගිය වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව, ලං.බ.නී.සං. මගින් සිදු කළ දේශීය පෙට්‍රල් අලෙවිය සියයට 8.8 කින් ඉහළ ගියේය. 2018 වසරේ පළමු මාස හතට සාපේක්ෂව, 2019 වසරේ පළමු මාස

3.1 සංඛ්‍යා සටහන

ලං.බ.නී.සං. හි බනිජ් හෙල් මිල ගණන්වල සිදුකළ මහකාලීන සංශෝධන

නිෂ්පාදනය	2018.05.11 දිනට	2018.05.11 දින සිට	2019.07.11 දිනට	2019.08.14 දිනට	2019.09.11 දිනට	2019.10.11 දිනට
	පෙර පැවති මිල ගණන්	බලපැවැත්වෙන මිල ගණන්	පැවති මිල ගණන්	පැවති මිල ගණන්	පැවති මිල ගණන්	පැවති මිල ගණන්
පෙට්‍රල් 92 ඔක්ටේන්	117.00	137.00	136.00	138.00	137.00	137.00
පෙට්‍රල් 95 ඔක්ටේන්	128.00	148.00	159.00	163.00	161.00	161.00
සුදු ඩීසල්	95.00	109.00	104.00	104.00	104.00	104.00
සුපිරි ඩීසල්	110.00	119.00	131.00	134.00	132.00	132.00
භූමිතෙල්	44.00	101.00	70.00	70.00	70.00	70.00
කාර්මික භූමිතෙල්	88.00	110.00	110.00	110.00	110.00	110.00

මූලය : ලංකා බනිජ් හෙල් නීතිගත සංස්ථාව

හත තුළ ලං.බ.නී.සං. හි දේශීය ඩීසල් අලෙවිය ද සියයට 11.3 කින් ඉහළ ගියේය. මේ අතර, සමාලෝචනයට ලක් කළ කාලසීමාව තුළ දී භූමිතෙල් (ගෘහාශ්‍රිත) අලෙවිය සියයට 9.3 කින් ඉහළ ගියේය.

- ලං.බ.නී.සං. හි ඉහළ යන අලාභ සැලකිල්ලට ගෙන රජය විසින් පිරිවැය පිළිබිඹු වන මිල යාන්ත්‍රණයක් ක්‍රියාවට නංවමින්, ආරම්භක වශයෙන් 2018 වසරේ මැයි මාසයේ දී දේශීය වෙළඳපොළේ බනිජ් හෙල් මිල ගණන් වැඩි කරන ලද අතර, ඉන් අනතුරුව ක්‍රමානුකූලව මිල සංශෝධනය කිරීම සිදු කරන ලදී. පිරිවැය පිළිබිඹු වන මිල යාන්ත්‍රණයට අනුව ගෝලීය බනිජ් හෙල් වෙළඳපොළේ මිල උච්චාවචන සැලකිල්ලට ගනිමින් 2019 වසරේ දී, දේශීය වෙළඳපොළේ බනිජ් හෙල් සිල්ලර මිල ගණන් මාසිකව සංශෝධනය කරන ලදී. දේශීය බනිජ් හෙල් වෙළඳපොළේ අනෙක් ප්‍රධාන තරගකරුවා වන ලංකා ඉන්දියන් හෙල් සමාගම ද සිය සිල්ලර මිල ගණන් ඒ අනුව සංශෝධනය කළේය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, 2019 වසරේ ඔක්තෝබර් මාසය වන විට ලං.බ.නී.සං. හි පෙට්‍රල් (92 ඔක්ටේන්), පෙට්‍රල් (95 ඔක්ටේන්), සුදු ඩීසල්, සුපිරි ඩීසල්, භූමිතෙල් සහ කාර්මික භූමිතෙල් ලීටරයක් සඳහා වූ සිල්ලර මිල ගණන්, පිළිවෙළින් රුපියල් 137.00, රුපියල් 161.00, රුපියල් 104.00, රුපියල් 132.00, රුපියල් 70.00 සහ රුපියල් 110.00 ක් විය.

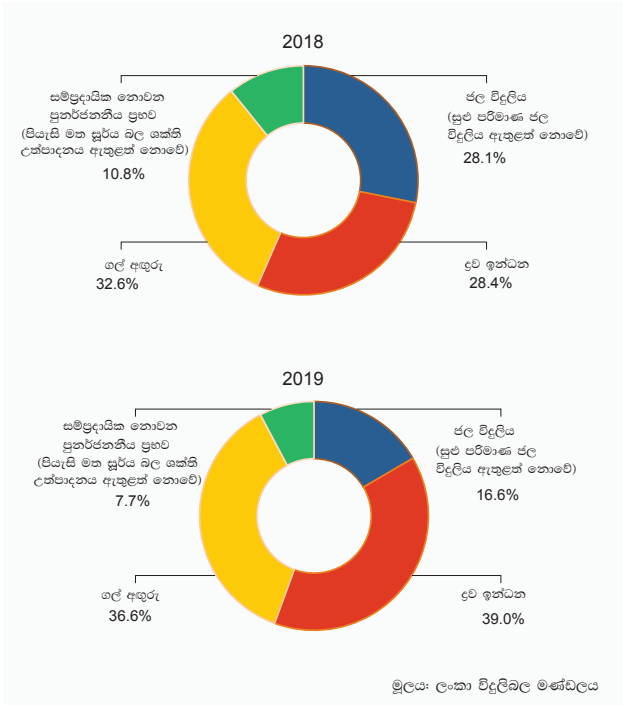
විදුලිබලය

- පියැසි මත සූර්ය බලශක්ති උත්පාදනය හැරුණු කොට, 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී මුළු විදුලිබල උත්පාදනය, 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී උත්පාදනය කළ ගි.වො.පැ. 8,809.8 ට සාපේක්ෂව, ගි.වො.පැ. 9,271.4 දක්වා සියයට 5.2 කින් වර්ධනය විය. 2019 වසරේ මුල් භාගයේ දී පැවති වියළි කාලගුණික තත්ත්ව

මධ්‍යයේ, 2019 වසරේ මුල් මාස හත තුළ දී ජල විදුලිබල උත්පාදනය, 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව, ගි.වො.පැ. 1,539.2 ක් දක්වා සියයට 37.9 කින් සැලකිය යුතු ලෙස අඩු විය. ඒ හේතුවෙන්, ජල විදුලිබල උත්පාදනයේ අඩු වීම පියවා ගැනීම සඳහා තාප විදුලිබල උත්පාදනය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි විය. ඒ අනුව, 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදය හා සැසඳීමේ දී 2019 වසරේ මුල් මාස හත තුළ, ද්‍රව ඉන්ධන භාවිතයෙන් සිදු කළ විදුලිබල උත්පාදනය සහ ගල් අගුරුවලින් විදුලිබල ජනනය, පිළිවෙළින් සියයට 44.5 කින් සහ සියයට 18.2 කින් වර්ධනය වෙමින්, පිළිවෙළින් ගි.වො.පැ. 3,616.1 ක් සහ ගි.වො.පැ. 3,397.7 ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. මේ අතර, 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී පියැසි මත සූර්ය විදුලිබල ජනනය හැරුණු කොට, සාම්ප්‍රදායික නොවන පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභව මගින් විදුලිබල ජනනය 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදය හා සැසඳීමේ දී ගි.වො.පැ. 718.3 ක් දක්වා සියයට 24.6 කින් අඩු විය. වියළි කාලගුණික තත්ත්ව නිසා සුළු පරිමාණ ජල විදුලි බලාගාර ආශ්‍රිත විදුලිබල උත්පාදනය අඩු වීම මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී පියැසි මත සූර්ය බලශක්ති උත්පාදනය මගින් රටේ මුළු බලශක්ති උත්පාදනයට ගි.වො.පැ. 63.6 ක දායකත්වයක් ලැබිණි. ඒ අනුව, 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ සමස්ත විදුලිබල උත්පාදනය සඳහා, පිළිවෙළින් ජල, ද්‍රව ඉන්ධන, ගල් අගුරු සහ පියැසි මත සූර්ය බලශක්ති උත්පාදනය හැරුණු කොට සාම්ප්‍රදායික නොවන පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභව භාවිතයෙන් සිදු කළ විදුලිබල උත්පාදනය, පිළිවෙළින් සියයට 17 ක්, සියයට 39 ක්, සියයට 37 ක් සහ සියයට 8 ක් විය. විදුලිබල උත්පාදන ධාරිතාවයේ පවතින සීමා සහ වියළි කාලගුණික තත්ත්ව යටතේ විදුලිබල ඉල්ලුම වැඩි වීම නිසා මාර්තු සහ අප්‍රේල් මාසවල දී කාලසටහනකට අනුව දෛනික විදුලිබල කප්පාදුවකට යොමු වීමට ලං.වි.ම. ට සිදු විය. කෙසේ වෙතත්, කාලසටහනකට අනුව විදුලිබල කප්පාදුව 2019 අප්‍රේල් 11 වන දින සිට අවසන්

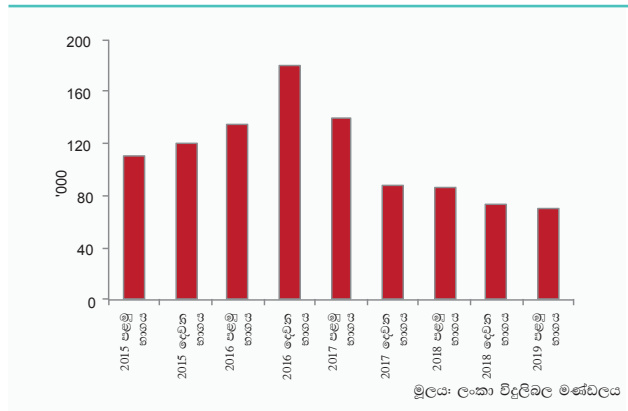
3.2 රූප සටහන
විදුලිබල උත්පාදන සංයුතිය (ජන.-ජූලි)

විය. සමාලෝචනයට භාජනය වූ කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී, රටේ සමස්ත බලශක්ති උත්පාදනයෙන් සියයට 71.1 ක් සඳහා ලං.වි.ම. දායක වූ අතර ඉතිරිය ස්වාධීන විදුලිබල නිෂ්පාදකයන් විසින් ජනනය කරන ලදී. සමස්ත විදුලිබල උත්පාදනයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගත් කල, සම්ප්‍රේෂණ හා බෙදා හැරීමේ සමස්ත හානිය, 2018 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී වාර්තා වූ සියයට 8.2 ට සාපේක්ෂව, 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී සියයට 8.1 ක් දක්වා සුළු වශයෙන් අඩු විය.

- 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී සමස්ත විදුලිබල අලෙවිය, 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී වාර්තා කළ ගි.වො.පැ. 8,089.6 ට සාපේක්ෂව, ගි.වො.පැ. 8,518.9 ක් දක්වා සියයට 5.3 කින් ඉහළ ගියේය. පසුගිය වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදය හා සැසඳීමේ දී 2019 වසරේ ප්‍රථම මාස හත තුළ දී පොදු කාර්ය හා ගෘහස්ත අංශවල, පිළිවෙළින් සියයට 6.5 ක සහ සියයට 6.3 ක ඇති වූ වර්ධනය, විදුලිබල අලෙවියේ වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් දායක විය. පොදු කාර්ය සහ ගෘහස්ත යන අංශ විසින් සමස්ත විදුලිබල අලෙවිය සඳහා, පිළිවෙළින් සියයට 21.1 ක සහ සියයට 32.9 ක දායකත්වයක් දක්වන ලදී. තවද, සමස්ත විදුලිබල අලෙවියෙන් සියයට 29.7 කට දායක වූ කර්මාන්ත අංශයේ විදුලිබල පරිභෝජනය, පෙර වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට

3.3 රූප සටහන
තව විදුලිබල සම්බන්ධතා (සංඛ්‍යාව)

සාපේක්ෂව, 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළ දී සියයට 4.1 කින් වර්ධනය විය. මේ අතර, 2019 වසරේ ජූලි මාසය අවසන් වන විට රටේ සමස්ත විදුලිබල උත්පාදන ධාරිතාව මෙ.වො. 4,281.3 ක් විය.

- මහා පරිමාණ ජල විදුලිබල ව්‍යාපෘති හා කාප විදුලිබල ව්‍යාපෘති කිහිපයක ඉදිකිරීම් කටයුතු 2019 වසරේ මුල් භාගයේ දී සිදු වෙමින් පැවති අතර, තවත් අතිරේක කාප බලාගාර කිහිපයක් ආරම්භ කිරීම සඳහා සැලසුම් සකස් කෙරෙමින් පවතී. සමාලෝචනයට ලක් කෙරෙන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී ලං.වි.ම. විසින් 2020 - 2039 කාලය සඳහා වාර්ෂික අවම පිරිවැයක් සහිත දිගුකාලීන විදුලි උත්පාදන ව්‍යාපෘති සැලැස්ම (Least Cost Long - Term Generation Expansion Plan) ශ්‍රී ලංකා මහජන උපයෝගීතා කොමිෂන් සභාවේ අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලදී. 2039 වසරේ අවසානය වන විට ළඟා කර ගැනීමට අපේක්ෂිත අවම පිරිවැයක් සහිත දිගුකාලීන විදුලිබල උත්පාදන ව්‍යාපෘති සැලැස්මෙන් යෝජිත විදුලිබල උත්පාදන සංයුතිය සියයට 30 ක් උචිතතා ස්වභාවික වායු මගින් ද, සියයට 30 ක් ගල් අතුරු මගින් ද, සියයට 25 ක් මහා පරිමාණ ජල විදුලි බලාගාර මගින් ද, සියයට 15 ක් දැවි තෙල් හා අනෙකුත් පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභවයන්ගෙන් ද සමන්විත වේ. අපේක්ෂිත ධාරිතාව, පිළිවෙළින් මෙ.වො. 35, මෙ.වො. 122, මෙ.වො. 24 සහ මෙ.වො. 30.2 වන බ්‍රෝඩ් ලෑන්ඩ්ස්, උමා ඔය, සීතාවක සහ මොරගොල්ල ජල විදුලිබල ව්‍යාපෘතිවල ඉදිකිරීම් කටයුතු මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී සිදු වෙමින් පැවතුණි. කෙරවලපිටියේ ස්වභාවික වායු සංයෝජිත චක්‍රීය විදුලි බලාගාරය මගින් 2022 වසර වන විට තවත් මෙ. වො. 300 ක් බැගින් වන ඒකක දෙකක් ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට එක් කිරීමට අපේක්ෂා

කෙරේ. තවද, ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට, පිළිවෙළින් මෙ.වො. 100 ක් සහ මෙ.වො. 170 ක් එකතු කිරීමට නියමිත මන්තාරම සහ පුනරින් සුළං විදුලි බලාගාරවල පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම වැනි පූර්ව ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු වෙමින් පැවතුණි.

මාර්ග සංවර්ධනය

- 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී, රජය විසින් රටේ මාර්ග ජාලය පුළුල් කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී. වසරේ පළමු භාගය තුළ දී, මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය (මා.සං.අ.) මගින් අධිවේගී මාර්ග ද ඇතුළුව කිලෝ මීටර 12,390 ක සමස්ත දිගකින් යුතු ජාතික මහාමාර්ග මෙන්ම පාලම් 4,662 ක් ද නඩත්තු කරන ලදී. 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදය හා සැසඳීමේ දී, මා.සං.අ. විසින් 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී මාර්ග සහ පාලම් ඉදිකිරීම, නඩත්තු කිරීම සහ පුනරුත්ථාපනය කිරීම සඳහා දැරූ සමස්ත වියදම රුපියල් බිලියන 83.8 ක් දක්වා සියයට 43.3 කින් ඉහළ ගියේය. සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී උතුරු මැද පළාතේ ග්‍රාමීය මාර්ග 115 ක ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කර ඇති අතර, ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ මූල්‍ය සහායෙන් ක්‍රියාත්මක කරන ලද ඒකාබද්ධ මාර්ග ආයෝජන වැඩසටහන-1 (i-මාර්ග 1) යටතේ මරදන්කඩවල - හබරණ මාර්ගය, කරාපිටිය - නාගොඩ මාර්ගය සහ උඩුගම - නවලම මාර්ගය සඳහා කළමනාකරණ කොන්ත්‍රාත්තු ප්‍රදානය කරන ලදී. තවද, පිබ්දෙන පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්ක සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ, දෙහිඅත්තකණ්ඩිය - අරලගංවිල මාර්ගයේ කිලෝමීටර 21 ක පුනරුත්ථාපන කටයුතු ද 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී අවසන් කරන ලදී. මේ අතර, මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී දකුණු මාර්ග සම්බන්ධතා ව්‍යාපෘතිය, බදුල්ල - වෙන්කලාඩි මාර්ගය වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සහ ප්‍රමුඛතා මාර්ග ව්‍යාපෘතිය-3 හි පළමු අදියරේ ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු කරගෙන යන ලදී. තවද, 'මග නැගුම' ග්‍රාමීය මාර්ග පුනරුත්ථාපන වැඩසටහන යටතේ කිලෝමීටර 89.7 ක දිගකින් යුත් මාර්ග කොන්ක්‍රීට් ගල් අතුරා කොන්ක්‍රීට් දැමීමෙන් වැඩ අවසන් කරන ලදී. මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී කැළණි ගඟ හරහා නව පාලමක් ඉදි කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ පැලියගොඩ වානේ පාලමක් සහ බිහිසැවි පාලමක් (extradosed bridge) ඉදිකිරීමේ කටයුතු ද සිදු කරගෙන යන ලදී. තවද, සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී රාජගිරියේ සිට අතුරුගිරිය දක්වා කුලුනු මතින් දිවෙන අධිවේගී මාර්ගයේ දෙවන අදියරේ ශක්‍යතා අධ්‍යයනය ද සිදු කර අවසන් කරන ලදී. ජාතික මහාමාර්ග ජාලය තුළ

පාලම් 25 ක ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු ද 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී සිදු විය.

- 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී, ජාතික අධිවේගී මාර්ග ජාලය දීර්ඝ කිරීමට අදාළ ඉදිකිරීම් කටයුතු ද අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව, සලකා බලනු ලබන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී, 2019 වසරේ දෙසැම්බර් මස වැඩ අවසන් කිරීමට සැලසුම් කර ඇති පිටත වටරවුම් මාර්ගයේ තුන්වන අදියරේ සිවිල් වැඩ මා.සං.අ. විසින් සිදු කරගෙන යන ලදී. මේ අතර, දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය දීර්ඝ කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සහ මධ්‍යම අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතියේ මීරිගම සිට කුරුණෑගල දක්වා කොටසට අදාළ ඉදිකිරීම් කටයුතු ද 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී ක්‍රියාත්මක විය. මීරිගම සිට කුරුණෑගල දක්වා වූ මෙම මාර්ග කොටසේ සමස්ත දිග කිලෝමීටර 39.9 ක් විය.

මාර්ගස්ථ මගී ප්‍රවාහනය

- පොදු මගී ප්‍රවාහනය 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී මන්දගාමී ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්නුම් කළේය. 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයෙහි (ශ්‍රී ලං.ග.ම.) ධාවන කිලෝමීටර ප්‍රමාණය මිලියන 213.3 ක් දක්වා සියයට 2.8 කින් පහළ යෑමක් පෙන්නුම් කළ අතර, සමස්ත මගී කිලෝමීටර ප්‍රමාණය කිලෝමීටර මිලියන 7,109.7 ක් දක්වා සියයට 5.9 කින් පහළ යන ලදී. 2018 වසරේ ජූනි මස අග වන විට ශ්‍රී ලං.ග.ම. සතුව පැවති 7,746 ක් වූ බස් රථ සංඛ්‍යාව 2019 වසරේ ජූනි මස අග වන විට 6,996 ක් දක්වා පහළ ගියේය. මේ අතර, 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී පෞද්ගලික අංශයේ බස් රථවල ධාවන කිලෝමීටර ප්‍රමාණය කිලෝමීටර මිලියන 540.7 ක් දක්වා සියයට 2.4 කින් ද, ඔවුන්ගේ මගී කිලෝමීටර ප්‍රමාණය කිලෝමීටර මිලියන 27,023.9 ක් දක්වා සියයට 2.3 කින් ද පහත වැටුණි. පොදු සහ පෞද්ගලික බස් රථවල මෙහෙයුම් කටයුතු අඩාල වීමට ප්‍රධාන වශයෙන්ම පාස්කු ඉරිදා සිදු වූ ප්‍රහාර හේතු විය. මේ අතර, 2019 වසරේ ජූනි මස අග වන විට, පළාත් අතර සහ පළාත් තුළ ධාවනය සඳහා පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දී තිබූ බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව පිළිවෙළින් 3,133 ක් සහ 16,833 ක් විය.
- 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී ශ්‍රී ලං.ග.ම. සහ ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව මගින් මාර්ගස්ථ මගී ප්‍රවාහන පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම

3.2 සංඛ්‍යා සටහන
මාර්ගස්ථ මගී ප්‍රවාහන අංශයේ ක්‍රියාකාරිත්වය

අයිතමය	2018 ජන-ජූනි	2019 ජන-ජූනි (අ)	ප්‍රතිශත වෙනස
ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය (ශ්‍රී ලං.ග.ම)			
ධාවන කිලෝමීටර් (මිලියන)	220	213	-2.8
මගී කිලෝමීටර් (මිලියන)	7,552	7,110	-5.9
අයත් බස් රථ සංඛ්‍යාව	7,746	6,996	-9.7
ධාවනය වූ බස් රථ සංඛ්‍යාවේ සාමාන්‍යය	6,020	5,832	-3.1
පෞද්ගලික අංශය			
ධාවන කිලෝමීටර් (මිලියන)	554	541	-2.4
මගී කිලෝමීටර් (මිලියන)	27,668	27,024	-2.3
අයත් බස් රථ සංඛ්‍යාව	20,088	20,016	-0.4
ධාවනය වූ බස් රථ සංඛ්‍යාවේ සාමාන්‍යය	19,165	18,662	-2.6
පළාත් අතර ධාවනය සඳහා ලබා දී ඇති බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව	3,164	3,133	-1.0
පළාත තුළ ධාවනය සඳහා ලබා දී ඇති බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව	16,924	16,833	-0.5

(අ) තාවකාලික මූලාශ්‍රයන් : ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව

සඳහා අනුබල දීමේ කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව, ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව, ශ්‍රී ලං.ග.ම. හා එක්ව 'නිසි සැරිය', 'ගැමි සැරිය' සහ 'සිසු සැරිය' යන විශේෂ ප්‍රවාහන සේවා අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යනු ලැබුවේ රාත්‍රී කාලයේදී සහ අලුයම් කාලයේ දී විශ්වසනීය හා නිරන්තර ප්‍රවාහන පහසුකම් සැලසීම, ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ජීවත්වන ජනතාවගේ ගමනාගමනය වැඩිදියුණු කිරීම සහ පාසල් සිසුන්ට ප්‍රවාහන පහසුකම් සැලසීම සඳහාය. මීට අමතරව, මගීන්ට ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීම සඳහා ශ්‍රී ලං.ග.ම. මගින් උත්සව දින සඳහා විශේෂ බස් රථ සේවා සංවිධානය කරන ලදී. මේ අතර, ශ්‍රී ලං.ග.ම. මගින් ඉහළ ගුණාත්මකභාවයෙන් යුතු ප්‍රවාහන සේවාවක් සැපයීම ඉලක්ක කර ගනිමින් සුඛෝපභෝගී බස් රථ නවයක් මිලදී ගෙන ඇති අතර එම බස් රථ ඩිපෝ හයකට අනුයුක්ත කර ඇත. ඒ අතරතුර, ජාතික ඵලදායීතා ලේකම් කාර්යාලයේ මගපෙන්වීම යටතේ 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී තෝරාගත් ඩිපෝ 12 ක් තුළ ආදර්ශ ඩිපෝ ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාවට නංවන ලදී.

3.3 සංඛ්‍යා සටහන
රථවාහන නව ලියාපදිංචිය

අයිතමය	2018 ජන-සැප්	2019 ජන-සැප් (අ)	ප්‍රතිශත වෙනස
බස් රථ	2,383	1,099	-53.9
මෝටර් රථ	63,863	28,574	-55.3
ත්‍රීරෝද රථ	15,118	12,144	-19.7
ද්විත්ව කාර්ය වාහන	13,302	9,933	-25.3
යතුරු පැදි	263,004	223,728	-14.9
භාණ්ඩ ප්‍රවාහන වාහන	7,522	4,136	-45.0
ඉඩම් වාහන	7,187	5,531	-23.0
රෝද හතරේ සයිකල් සහ මෝටර් නිවාස	654	981	50.0
එකතුව	373,033	286,126	-23.3

(අ) තාවකාලික මූලාශ්‍රයන් : මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව

තවද, 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී ආර්ථිකමය වශයෙන් වාසිදායක නොවන මාර්ගවල බස් රථ ධාවනය කිරීම සහ සහනාධාර ප්‍රවේශ පත්‍ර සඳහා රජය විසින් ප්‍රදානය කරන ලද සහනාධාර ප්‍රමාණය දළ වශයෙන් රුපියල් බිලියන 2.5 ක් බැගින් විය. මේ අතර, ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව විසින් පළාත් අතර ධාවනය වන බස් රථ සේවා සඳහා මංගතව (online) ආසන වෙන් කිරීමේ පහසුකම සපයන ලද අතර, මගී ජනතාවට තම ප්‍රවාහන ක්‍රමය තෝරා ගැනීමට සහාය වීමට ගුගල් සංක්‍රමණ පහසුකම ශ්‍රී ලංකාව තුළ හඳුන්වා දෙන ලදී. 2019 වසරේ පළමු මාස හය තුළ දී දේශීය ඉන්ධන මිල සංශෝධන කිහිපයක් සිදු වුවද, 2018 වසරේ දෙසැම්බර් මස 26 වැනිදා සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි බස් ගාස්තු සියයට හතරකින් අඩු කළ පසු කිසිදු බස් ගාස්තු සංශෝධනයක් සිදු නොවුණි. තවද, පෞද්ගලික අංශය සමඟ ලාභ බෙදා ගැනීමේ පදනම මත ශ්‍රී ලං.ග.ම. නාමය යටතේ බස් රථ 2,000 ක් පමණ මිලදී ගැනීමේ යෝජනාවක් පිළිබඳව සාකච්ඡා වෙමින් පවතී.

- පසුගිය වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදය හා සැසඳීමේ දී 2019 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ දී නව මෝටර් රථ ලියාපදිංචිය පසුබෑමක් පෙන්වීය. 2019 වසරේ මුල් මාස නවය තුළ දී අලුතින් ලියාපදිංචි කළ මුළු වාහන සංඛ්‍යාව, 2018 වසරේ මුල් මාස නවයට සාපේක්ෂව, 286,126 ක් දක්වා සියයට 23.3 කින් පහළ ගියේය. රෝද හතරේ සයිකල් සහ මෝටර් නිවාස හැර අනෙකුත් සියලුම රථවාහන කාණ්ඩවල ලියාපදිංචියේ සැලකිය යුතු මට්ටමේ පසුබෑමක් දක්නට ලැබුණි. සමාලෝචනය කරන ලද කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී ඇති වූ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල සමස්ත මන්දගාමීත්වය සහ වාහන ආනයනය පාලනය කිරීම සඳහා රජය සහ මහ බැංකුව විසින් ගනු ලැබූ ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග වාහන ලියාපදිංචිය පහත වැටීමට හේතු ලෙස දැක්විය හැකිය.

දුම්රිය ප්‍රවාහනය

- 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවය (ශ්‍රී ලං.දු.සේ.) මගී ප්‍රවාහනය සහ භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය යන දෙඅංශයෙහිම පසුබෑමක් අත්දැකීනු ලැබුවේය. 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී වාර්තා වූ කිලෝමීටර බිලියන 3.7 සිට 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී දුම්රිය මගී කිලෝමීටර ප්‍රමාණය කිලෝමීටර බිලියන 3.6 ක් දක්වා සියයට 4.4 කින්

3.4 සංඛ්‍යා සටහන

ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවයේ ක්‍රියාකාරීත්වය

අයිතමය	2018 ජන-සූචි	2019 ජන-සූචි (අ)	ප්‍රතිශත වෙනස
ධාවන කිලෝමීටර (මිලියන)	5.9	5.8	-1.4
මගී කිලෝමීටර (මිලියන)	3,738	3,573	-4.4
භාණ්ඩ ටොන් කිලෝමීටර (මිලියන)	63.5	61.2	-3.6

(අ) තාවකාලික මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවය

පහළ ගියේය. මේ අතර, පසුගිය වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදය හා සැසඳීමේ දී 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය ද කිලෝමීටර මෙට්‍රික් ටොන් මිලියන 61.2 ක් දක්වා සියයට 3.6 කින් පහළ ගියේය. මගී ප්‍රවාහනය සහ භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය යන දෙඅංශයම පාස්කු ඉරිදා සිදු වූ ප්‍රහාර හේතුවෙන් සහ දුම්රිය සේවකයින් විසින් දියත් කරන ලද වැඩ වර්ජන දෙකක් හේතුවෙන් පසුබෑමට ලක් විය.

- කාර්යක්ෂම මගී හා භාණ්ඩ ප්‍රවාහන සේවා සැපයීම ඉලක්ක කර ගනිමින් 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී ශ්‍රී ලං.දු.සේ. මගින් යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති කිහිපයක්ම සිදු කරගෙන යන ලදී. 2019 වසරේ මුල් භාගයේ දී කටුනායක සිට කොච්චිකඩේ දක්වා වන දුම්රිය මාර්ගය ද්විත්ව මාර්ගයක් ලෙස ගොඩනැගීම සහ මහනුවර - පේරාදෙණිය - කඩුගන්නාව දුම්රිය මාර්ග කොටස්වල අලුත්වැඩියා කිරීම් කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු කරගෙන යන ලද අතර, ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ මූල්‍ය සහාය ඇතිව කොළඹ තදාසන්න දුම්රිය ව්‍යාපෘතියට අදාළ මූලික කටයුතු ද ක්‍රියාත්මක වෙමින් පැවතිණි. ශ්‍රී ලං.දු.සේ. හි කොළඹ තදාසන්න දුම්රිය ව්‍යාපෘතියට නව දුම්රිය මාර්ග ඉදිකිරීම, නව සංඥා පද්ධති ස්ථාපනය කිරීම, පවතින දුම්රිය මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය හා දුම්රිය නැවතුම් පොළවල් සංවර්ධනය කිරීම, වාහන නතර කර තැබීමේ පහසුකම් ඇති කිරීම සහ බහුවිධ ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීම වැනි ක්‍රියාකාරකම් අත්හරඳවන වේ. ඒ අනුව, කොළඹ තදාසන්න දුම්රිය ව්‍යාපෘතිය යටතේ කැලණිවැලි දුම්රිය මාර්ගය, රඹුක්කන සිට කොළඹ කොටුව දක්වා ප්‍රධාන දුම්රිය මාර්ගය, කළුතර සිට කොළඹ කොටුව දක්වා වූ මුහුදුබඩ දුම්රිය මාර්ගය සහ මීගමුව සිට කොළඹ කොටුව දක්වා වූ දුම්රිය මාර්ගය වැඩිදියුණු කිරීමට ශ්‍රී ලං.දු.සේ. සැලසුම් කර ඇත. තවද, මහව සිට ඕමන්තෙයි දක්වා දුම්රිය මාර්ගය පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම අත්සන් කිරීමේ මූලික වැඩ අවසන් කර ඇත. මේ අතර, ශ්‍රී ලං.දු.සේ. මගින් දුම්රිය වේදිකා, මගී ගුවන් පාලම්, දුම්රිය හරස් මාර්ග පද්ධති, විදුලි සංඥා පද්ධති සහ

පියැසි ප්‍රතිසංස්කරණය වැනි පුනරුත්ථාපන ව්‍යාපෘති 2019 වසරේ මුල් භාගයේ දී දිවයින පුරා ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. සමාලෝචනය කෙරෙන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී ඉන්දියානු ණය පහසුකමක් යටතේ නව දුම්රිය එන්ජිමක් සහ ද්විත්ව බලවේග කට්ටලයක් මිලදී ගන්නා ලදී. තවද, මගී මැදිරි පුනරුත්ථාපනය කිරීම, බලවේග කට්ටල, දුම්රිය එන්ජින්, භාණ්ඩ දුම්රිය සහ රේල් පීලි මත දිවෙන බස් රථ අලුත්වැඩියා කිරීම සහ යන්ත්‍රෝපකරණ නඩත්තු කිරීම හා අලුත්වැඩියා කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී.

සිවිල් ගුවන් සේවය

- පාස්කු ඉරිදා දින සිදු වූ ප්‍රහාර හේතුවෙන් 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී මගී හා භාණ්ඩ මෙහෙයවීම යන දෙඅංශයෙන්ම සිවිල් ගුවන් සේවා අංශය පසුබෑමක් පෙන්නුම් කළේය. ඒ අනුව, පසුගිය වසරේ අදාළ කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව මෙම වසරේ පළමු භාගය තුළ දී බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළ මගින්, වෙනත් ගුවන් යානා වෙත මාරු වන මගීන් ද ඇතුළුව, හසුරුවන ලද මුළු මගීන් ප්‍රමාණය මිලියන 5.8 ක් දක්වා සියයට 19.0 කින් පහළ ගියේය. 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදය තුළ වාර්තා වූ ගුවන්යානා හැසිරවීම් 34,294 ට සාපේක්ෂව, 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළේ මුළු ගුවන්යානා හැසිරවීම් ප්‍රමාණය 30,986 ක් දක්වා සියයට 9.6 කින් පහළ ගියේය. පසුගිය වසරේ පළමු භාගය තුළ දී බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළ මගින් මෙහෙයවන ලද මුළු භාණ්ඩ ප්‍රමාණය සියයට 10.0 ක වර්ධනයක් වාර්තා කළ අතර, 2019 වසරේ සමාන කාලපරිච්ඡේදයේ දී එය සියයට 8.0 ක පසුබෑමක් පිළිබිඹු කළේය. මේ අතර, පසුගිය වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී වාර්තා වූ ගුවන්යානා 281 කට සාපේක්ෂව මත්තල රාජපක්ෂ ජාත්‍යන්තර ගුවන්තොටුපොළේ මුළු ගුවන්යානා හැසිරවීම් ප්‍රමාණය 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී 585 ක් විය. කෙසේ වුවද, පසුගිය වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදය තුළ ජාත්‍යන්තර ගුවන්යානා හැසිරවීම් ප්‍රමාණය 247 ක් වූ අතර, මෙම වසරේ පළමු භාගයේ දී එය 88 ක් දක්වා පහළ ගියේය. මත්තල රාජපක්ෂ ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළේ මගී හැසිරවීම් ප්‍රමාණය 1,289 ක් දක්වා සියයට 42.9 කින් තවදුරටත් පහළ ගිය අතර, 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී එහි කිසිදු භාණ්ඩ හැසිරවීමක් වාර්තා නොවූණි. මත්තල රාජපක්ෂ

3

ගුවන් තොටුපොළේ ජාත්‍යන්තර ගුවන් යානා හැසිරවීම් ප්‍රමාණය අඩු වීම සහ එම ගුවන්තොටු හරහා හසුරුවන ලද දේශීය ගුවන්යානාවල ආසන සංඛ්‍යාව සීමිත වීම හේතුවෙන් මුළු මගී හැසිරවීම් ප්‍රමාණයේ පසුබෑමක් දක්නට ලැබුණි. තවද, 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව දේශීය ගුවන් ගමන් කටයුතුවලට අදාළ මුළු මගී ප්‍රමාණය ද 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී සියයට 15.2 කින් පහළ ගියේය. පාස්කු ඉරිදා දින සිදු වූ ප්‍රහාරවලින් අනතුරුව ප්‍රධාන වශයෙන් මැයි සහ ජූනි මාසයන්හි දේශීය ගුවන් මගීන් හැසිරවීම් පහළ යනු දක්නට ලැබුණි.

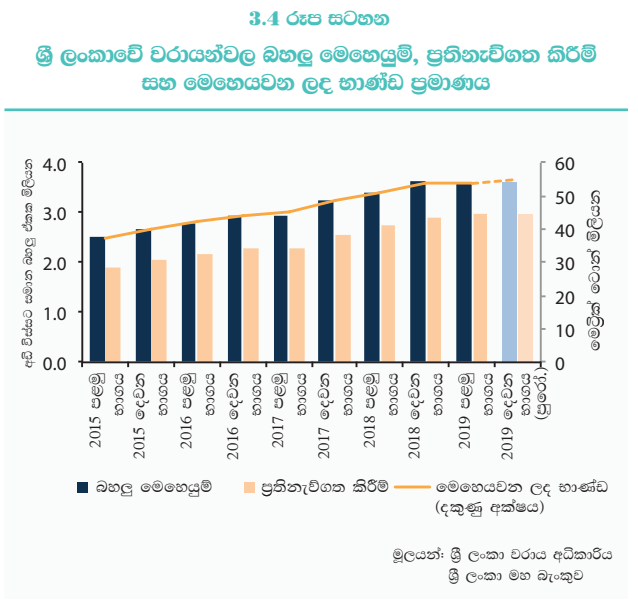
- රටේ ගුවන්තොටුපොළ සහ ගුවන් සේවා අංශය සංවර්ධනය කිරීම ඉලක්ක කර ගනිමින් රජය සහ සිවිල් ගුවන් සේවා කටයුතුවලට අදාළ නියෝජිතයන්ගෙන් මගීන් පසුගිය වසරවල සිදු කරගෙන යනු ලැබූ ව්‍යාපෘති කිහිපයක්ම 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී අඛණ්ඩව සිදු කරගෙන යන ලදී. බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළේ ගගනාංගනයේ ගුවන් යානා නවත්වන කොටස හා ගුවන්යානා බැහැරුම් පටු ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ ක්‍රියාත්මක වූ අතර, ජූනි මස අග වන විට එහි ප්‍රගතිය සියයට 46 ක් විය. මෙම ව්‍යාපෘතිය 2019 වසර අවසානය වන විට නිම වීමට නියමිතය. තවද, රත්මලාන ගුවන් තොටුපොළ සංවර්ධනය කිරීම සඳහා වූ ප්‍රධාන සැලැස්මට අදාළ යෝජිත කටයුතු ද මේ වන විට ක්‍රියාත්මක වේ. 2018 මාර්තු මාසයේ දී දේශීය ගුවන් මෙහෙයුම් සඳහා පමණක් යළි විවෘත කෙරුණු මඩකලපුව ගුවන් තොටුපොළ 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී මගී හැසිරවීම් 1,638 ක් සහ ගුවන්යානා හැසිරවීම් 394 ක් වාර්තා කළේය. දිස්ත්‍රික්කයේ ආර්ථිකය නගාසිටුවීමේ සහ නව ආදායම් මාර්ග උත්පාදනය කිරීමේ අරමුණින් මඩකලපුව දේශීය ගුවන් තොටුපොළ ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට කැබිනට් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලැබී ඇත. 2019 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී පළාලි ගුවන් තොටුපොළ වැඩි දියුණු කර යාපනය ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළ ලෙස එහි නම වෙනස් කරන ලදී. ප්‍රාදේශීය ගුවන් තොටුපොළවල සිදු වූ සංවර්ධනයන් සහ ඒවා ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළවල් බවට පරිවර්තනය වීමත් සමඟ ශ්‍රී ලංකාවට කොළඹ, මත්ලල, රත්මලාන, මඩකලපුව හා යාපනය ලෙස ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළ පහක් හිමි වනු ඇත.

වරාය සේවා

- ප්‍රධාන බහලු පර්යන්තවල වාණිජ මෙහෙයුම් කටයුතුවල සිදු වූ වර්ධනයන් සමඟ 2019 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ දී වරාය ආශ්‍රිත කටයුතුවල පුළුල් වීමක් දක්නට ලැබුණි. පසුගිය වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී වාර්තා කරන ලද අඩි විස්සට සමාන බහලු ඒකක මිලියන 5.2 ට සාපේක්ෂව කොළඹ වරාය මගින් 2019 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ දී හසුරුවන ලද අඩි විස්සට සමාන බහලු ඒකක ප්‍රමාණය මිලියන 5.4 ක් විය. 2019 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ දී නැවත ඇසිරීම ද ඇතුළුව සිදු කරන ලද බහලු ප්‍රතිනැව්ගත කිරීම කොළඹ වරාය මගින් හසුරුවන ලද සමස්ත බහලු ප්‍රමාණයෙන් සියයට 82.6 කට දායකත්වය දක්වන ලද අතර, 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදය හා සැසඳීමේ දී එය සියයට 6.6 ක වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. කෙසේ වෙතත්, අදාළ කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී දේශීය අවශ්‍යතා සඳහා සිදු කරන ලද බහලු මෙහෙයුම් සියයට 7.2 කින් පහළ ගියේය. 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ දී කොළඹ වරායේ සමස්ත ක්‍රියාකාරීත්වය, බහලු මෙහෙයුම්, ප්‍රතිනැව්ගත කිරීම් සහ භාණ්ඩ හැසිරවීම් යන අංශවලින් ගත් කල, පිළිවෙළින් සියයට 3.9 ක, සියයට 5.5 ක සහ සියයට 3.2 ක වර්ධනයක් වාර්තා කර ඇත. 2019 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ දී කොළඹ ජාත්‍යන්තර බහලු පර්යන්තය මගින් හසුරුවන ලද මුළු බහලු ප්‍රමාණය සියයට 8.2 කින් වර්ධනය වූ අතර, දකුණු ආසියානු පිවිසුම් පර්යන්තයේ බහලු හැසිරවීම් සියයට 0.5 කින් සුළු වශයෙන් අඩු විය. ඒ අනුව, කොළඹ ජාත්‍යන්තර බහලු පර්යන්තයේ සහ දකුණු ආසියානු පිවිසුම් බහලු පර්යන්තය මගින් මෙහෙයවන ලද මුළු බහලු ප්‍රමාණය, පිළිවෙළින් අඩි විස්සට සමාන බහලු ඒකක මිලියන 2.1 ක් සහ අඩි විස්සට සමාන බහලු ඒකක මිලියන 1.5 ක් විය. මේ අතර, ජය බහලු පර්යන්තය ද ඇතුළුව ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය (ශ්‍රී ලං.ව.අ.) විසින් මෙහෙයවනු ලබන පර්යන්තවල බහලු හැසිරවීම් 2019 වසරේ මුල් මාස නවය තුළ දී අඩි විස්සට සමාන බහලු ඒකක මිලියන 1.8 ක් දක්වා සියයට 3.0 කින් වර්ධනය විය. 2019 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ දී කොළඹ ජාත්‍යන්තර බහලු පර්යන්තය, ශ්‍රී ලං.ව.අ. සහ දකුණු ආසියානු පිවිසුම් පර්යන්තය විසින් කොළඹ වරායේ සමස්ත බහලු මෙහෙයුම්වලින්, පිළිවෙළින් සියයට 39.3 ක්, සියයට 32.3 ක් සහ සියයට 28.4 ක් මෙහෙයවන ලදී. මේ අතර, සලකනු ලබන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී කොළඹ ජාත්‍යන්තර බහලු පර්යන්තය සහ ශ්‍රී ලං.ව.අ. මගින් මෙහෙයවන ලද බහලු ප්‍රතිනැව්ගත කිරීම්,

පිළිවෙළින් සියයට 13.3 කින් සහ සියයට 6.4 කින් ඉහළ ගියේය. කෙසේ වෙතත්, පසුගිය වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව දකුණු ආසියානු පිවිසුම් පර්යන්තය මගින් මෙහෙයවන ලද ප්‍රතිනැව්ගත කිරීම් ප්‍රමාණය සියයට 4.7 කින් පහළ ගියේය.

- 2019 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ දී හම්බන්තොට වරාය, භාණ්ඩ මෙහෙයුම් හා රථවාහන මෙහෙයුම් යන දෙඅංශයෙන්ම සැලකිය යුතු වර්ධනයක් අත්කර ගත්තේය. හම්බන්තොට වරාය මගින් 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී මෙහෙයවන ලද භාණ්ඩ මෙට්‍රික් ටොන් 351,202 ට සාපේක්ෂව, 2019 වසරේ මුල් මාස නවය තුළ දී මෙට්‍රික් ටොන් 797,672 ක් දක්වා සියයට 127.1 කින් සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය විය. මේ අතර, 2019 වසරේ මුල් මාස නවය තුළ දී හම්බන්තොට වරාය මගින් සිදු කරනු ලැබූ මුළු වාහන මෙහෙයුම් ප්‍රමාණය වාහන 281,072 ක් දක්වා සියයට 61.4 කින් වර්ධනය වූ අතර, ඒ සඳහා වැඩි දායකත්වයක් දක්වනු ලැබුවේ වාහන ප්‍රතිනැව්ගත කිරීමට අදාළ මෙහෙයුම් කටයුතු වාහන 254,722 ක් දක්වා සියයට 146.4 කින් ප්‍රසාරණය වීමයි. හම්බන්තොට වරාය මගින් දේශීය කටයුතු සඳහා මෙහෙයවන ලද වාහන ප්‍රමාණය, 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී වාර්තා වූ වාහන 70,782 සිට 2019 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ දී වාහන 26,350 ක් දක්වා සියයට 62.8 කින් සැලකිය යුතු ලෙස පහළ ගියේය. 2018 වසරේ දී රථවාහන ආනයනය පාලනය කිරීමට රජය හා මහ බැංකුව එක්ව ගනු ලැබූ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාමාර්ග රථවාහන මෙහෙයවීම අඩු වීමට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපෑවේය.
- රටේ ප්‍රධාන වරායන්වල අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කරන අතරම මුහුදු මාර්ග ඔස්සේ සම්බන්ධතාවය වැඩිදියුණු කිරීම පිණිස රජය හා වරාය සේවා ආශ්‍රිත ආයතන විසින් පියවර කිහිපයක් අඛණ්ඩව ගනු ලැබීය. 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී කොළඹ වරායේ නැගෙනහිර බහලු

පර්යන්තයේ සංවර්ධන කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු කරගෙන යන ලද අතර, 2020 දී රාජ්‍ය - පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වයකින් යුතුව එහි මෙහෙයුම් කටයුතු ආරම්භ කිරීමට නියමිතය. ශ්‍රී ලං.ව.අ. විසින් නැගෙනහිර බහලු පර්යන්තයේ මීටර 440 ක දිගින් යුතු තොටුපොළ බැම්ම, යාබදව පිහිටි අංගන භූමිය සහ ඒ හා සම්බන්ධ පහසුකම් සංවර්ධනය කර ඇත. ත්‍රිකුණාමලය වරායේ නෞතන හැසිරවීමේ කටයුතු වැඩිදියුණු කිරීම ඉලක්ක කර ගනිමින්, 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී ශ්‍රී ලං.ව.අ. විසින් ජපාන ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා නියෝජිතායතනය හා එක්ව රාත්‍රී කාලයේ සිදු කරනු ලබන නෞතන හැසිරවීමේ කටයුතු වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය 2019 වසරේ දෙසැම්බර් මස අවසන් කිරීමට අපේක්ෂිතය. මේ අතර, කොළඹ හා ත්‍රිකුණාමල වරායන් සංවර්ධනය කිරීමේ සැලසුම් ද ඇතුළත්ව, ජාත්‍යන්තර උපදේශකවරුන්ගේ තාක්ෂණික සහාය සහිතව වරාය පිළිබඳ ප්‍රධාන ජාතික සැලසුම සකස් කර ඇත.

විදුලි සංදේශ සේවා

- විදුලි සංදේශ අංශය 2019 වසරේ මුල් භාගය තුළ දී යහපත් ක්‍රියාකාරිත්වයක් පෙන්නුම් කළේය. 2018 වසරේ ජුනි මස අවසානයට සාපේක්ෂව, 2019 වසරේ ජුනි මස අග වන විට සමස්ත දුරකථන සම්බන්ධතා සංඛ්‍යාව මිලියන 35.1 ක් දක්වා සියයට 7.1 කින් ඉහළ ගියේය. ජංගම දුරකථන සම්බන්ධතා සංඛ්‍යාව සහ රැහැන් සහිත ස්ථාවර දුරකථන සම්බන්ධතා

3.5 සංඛ්‍යා සටහන
වරාය සේවා ක්‍රියාකාරිත්වය

අයිතමය	2018	2019	ප්‍රතිශත
	ජන-සැප්	ජන-සැප්	(අ) වෙනස
ශ්‍රී ලංකාවේ වරායන්ට පැමිණි නැව් සංඛ්‍යාව	3,717	3,501	-5.8
මෙහෙයවන ලද මුළු භාණ්ඩ ප්‍රමාණය (මෙ.ටො. '000)	77,949	80,462	3.2
මුළු බහලු මෙහෙයුම් ප්‍රමාණය (TEUs '000) (අ)	5,223	5,428	3.9
බහලු ප්‍රතිනැව්ගත කිරීම් ප්‍රමාණය (TEUs '000) (අ)	4,140	4,366	5.5

(අ) තාවකාලික
 (ආ) TEUs = අඩි විස්සට සමාන බහලු ඒකක
 මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය

3.6 සංඛ්‍යා සටහන
විදුලි සංදේශ සේවා

ග්‍රාහක සංඛ්‍යාව	2018 ජූනි අවසානය	2019 ජූනි අවසානය (අ)	ප්‍රතිශත වෙනස
ස්ථාවර දුරකථන ('000)	2,531	2,355	-6.9
ජංගම දුරකථන ('000)	30,209	32,723	8.3
ස්ථාවර අන්තර්ජාල සම්බන්ධතා ('000)	1,332	1,528	14.6
මුළු දුරකථන ඝනත්වය (අ)	151.1	160.9	6.5
ජංගම දුරකථන ඝනත්වය (අ)	139.4	150.1	7.7

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

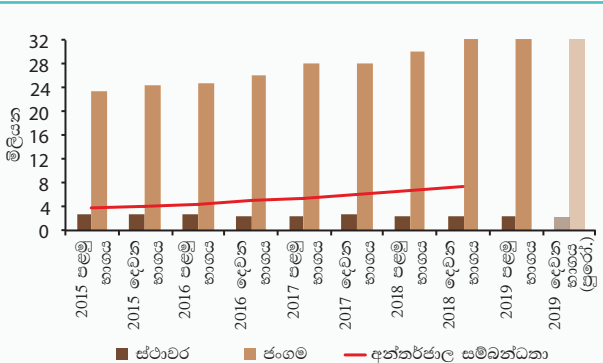
(අ) තාවකාලික

(අ) පුද්ගලයින් 100 කට ඇති සම්බන්ධතා ප්‍රමාණය

සංඛ්‍යාව, පිළිවෙලින් සියයට 8.3 කින් සහ සියයට 2.4 කින් ඉහළ ගිය අතර, වසර කිහිපයක් පුරා අඩු වීමේ ප්‍රවණතාවයක් පෙන්නුම් කරන ලද රැහැන් රහිත ස්ථාවර දුරකථන සම්බන්ධතා සංඛ්‍යාව, 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව, සියයට 15.4 ක පහළ යෑමක් වාර්තා කරමින් 2019 වසරේ මුල් භාගය තුළ දී ද පසුබෑමක් පෙන්නුම් කළේය. තවද, 2019 ජූනි මස අවසානය වන විට ස්ථාවර අන්තර්ජාල සම්බන්ධතා ගණන සියයට 14.6 කින් වර්ධනය වූ අතර, ස්ථාවර දුරකථන ඝනත්වය (පුද්ගලයින් 100 කට ඇති සම්බන්ධතා සංඛ්‍යාව) හා ජංගම දුරකථන ඝනත්වය (පුද්ගලයින් 100 කට ඇති සම්බන්ධතා සංඛ්‍යාව), පිළිවෙලින් 10.8 ක් හා 150.1 ක් විය. 2018 වසර අවසානය වන විට ජංගම අන්තර්ජාල සම්බන්ධතා සංඛ්‍යාව මිලියන 5.7 ක් වූ අතර අන්තර්ජාල ඝනත්වය (පුද්ගලයින් 100 කට ඇති සම්බන්ධතා සංඛ්‍යාව) 33.5 ක් විය. ශ්‍රී ලංකා විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව විසින් ජංගම බ්‍රෝඩ්බැන්ඩ් සේවා දත්ත සංශෝධනය කරමින් සිටින අතර, ඒ හේතුවෙන්

3.5 රූප සටහන

දුරකථන සම්බන්ධතා (ස්ථාවර හා ජංගම) සහ අන්තර්ජාල සම්බන්ධතා (සංඛ්‍යාව)

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

2019 වසරේ පළමු භාගයට අදාළ ජංගම බ්‍රෝඩ්බැන්ඩ් සේවා තොරතුරු දැනට නොමැත.

- ශ්‍රී ලංකා විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව සහ ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ නියෝජිතායතනය මගින් විදුලි සංදේශ ක්ෂේත්‍රයේ වර්ධනයට දායක වීම සඳහා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. කොළඹ නෙළුම් කුලුන 2019 සැප්තැම්බර් මාසයේ දී විවෘත කරන ලද අතර, ශ්‍රී ලංකා විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව, රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව පදනමක් යටතේ විදුලි සංදේශ මාධ්‍ය මධ්‍යස්ථානයක් (හම්බන්තොට තොරතුරු තාක්ෂණ උද්‍යානය) ගොඩනැංවීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳ විශ්ලේෂණය කරමින් සිටී. මේ අතර, ‘ආර්ථිකය ඩිජිටල්කරණය කිරීම’ යන ප්‍රතිපත්තිය යටතේ රටේ ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමට ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ නියෝජිතායතනය විවිධ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කළේය. 2019 වසරේ මුල් භාගයේ දී, රජයේ ස්ථානවලට අධිවේගී පුළුල් ප්‍රදේශ ජාල සම්බන්ධතාවක් සැපයීම සඳහා අරඹන ලද ලංකා රාජ්‍ය ජාල 2.0 (Lanka Government Network 2.0) ව්‍යාපෘතිය හා දත්ත කළමනාකරණය සඳහා ජාතික පදනම ලෙස ක්‍රියාත්මක වන ලංකා රාජ්‍ය ක්ලවුඩ් 2.0 ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු ද ක්‍රියාත්මක විය. ලංකා රාජ්‍ය ජාල 2.0 ව්‍යාපෘතිය සහ ලංකා රාජ්‍ය ක්ලවුඩ් 2.0 ව්‍යාපෘතිය, පිළිවෙලින් 2022 හා 2019 වසරවල දී අවසන් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මීට අමතරව, රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ නියෝජිතායතනය මගින් තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය පිළිබඳ ශක්‍යතා වර්ධන හා දැනුවත්කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. මේ අතර, ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් හා තොරතුරු තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය විසින් ශ්‍රී ලංකාව ඩිජිටල්කරණයෙන් සවිබල ගැන්වූ රටක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට ඩිජිටල් සාක්ෂරතාවය හා සයිබර් ආරක්ෂණය පිළිබඳ පර්යේෂණ සහ සමීක්ෂණ ද ඇතුළත්ව ව්‍යාපෘති ගණනාවක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. තවද, ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් හා තොරතුරු තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය මගින් තිරසාර ඩිජිටල් ආර්ථික වර්ධනයක් ඇති කිරීමට ජාතික ඩිජිටල් ප්‍රතිපත්තියක් (2020-2025 සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ඩිජිටල් න්‍යාය පත්‍රය) ඇති කිරීමට මූලික පියවර ගෙන ඇත.

සමාජ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය

සෞඛ්‍යය

- රජයේ සෞඛ්‍ය අංශයේ පවතින භෞතික යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා රජය මගින් ගන්නා ප්‍රයත්න 2019 වසරේ මුල් භාගය තුළ දී ද අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක විය. හම්බන්තොට අභිනවයෙන් ඉදි කරන ලද අති නවීන දිස්ත්‍රික් රෝහල 2019 වසරේ ජූලි මාසයේ දී විවෘත කරන ලද අතර, පොළොන්නරුවේ ළමා මනෝවිකිත්සක ඒකකය සහ මිනුවන්ගොඩ දිස්ත්‍රික් රෝහලේ මන්දව්‍යවලට ඇඹිබැහිවූවන් පුනරුත්ථාපනය කරන ඒකකය ඉදිකිරීම් කටයුතු වසරේ මුල් භාගය තුළ දී සිදු වෙමින් පැවතුණි. මේ අතර, 2019 ජූනි මස අවසන් වන විට සුදුසුකම්ලත් වෛද්‍යවරු 21,298 ක් සහ හෙද සේවකයන් 36,798 ක් රජයේ රෝහල්වලට අනුයුක්තව සිටි අතර, ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම පුද්ගලයින් 1,119 කට එක් වෛද්‍යවරයෙකු සහ සෑම පුද්ගලයින් 648 කට එක් හෙද සේවකයෙකු නියෝජනය කෙරේ. රජයේ රෝහල්වල ඇති ඇඳන් සංඛ්‍යාව 76,824 ක් වන අතර, එය සෑම පුද්ගලයින් 1,000 කටම ඇඳන් 3.2 ක් වශයෙන් ද දැක්විය හැකිය. 2019 වසරේ මුල් භාගය අවසන් වන විට ඇඳන් 4,913 ක ධාරිතාවයකින් යුතු රජයේ ආයුර්වේද රෝහල් 114 ක් පැවති අතර, ලියාපදිංචි ආයුර්වේද වෛද්‍යවරු 25,714 ක් සේවයේ යෙදී සිටියහ.
- ඇතැම් බෝවන රෝග පාලනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාව විසින් සැලකිය යුතු ජයග්‍රහණය අත්කරගෙන තිබුණ ද, ඩෙංගු, ඉන්ෆ්ලුවෙන්සා සහ මී උණ වැනි බහුලව මතුවන වසංගත පාලනය කිරීමට සහ දැනටමත් පාලනය කර ඇති බෝවන රෝග නැවත ඇති වීම වැළැක්වීමට අඛණ්ඩව ප්‍රයත්න දැරීම අවශ්‍ය වේ. ශ්‍රී ලංකාව මගින් වසර තුනක් පුරා දේශීය සරම්ප වෛරසය සම්ප්‍රේෂණය වීම වැළැක්වීමට සමත් වූ බැවින්, 2019 ජූලි මාසයේ දී ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් මෙරට 'සරම්පවලින් නිදහස් වූ' රටක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. 2016 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකාව මැලේරියාව සහ වසාවාහී බරවා තුරන් කළ රටක් වශයෙන් නම් කෙරුණු අතර, 2018 වසරේ දී මෙරටට 'රුබෙල්ලා පාලිත' රටක තත්ත්වය හිමි විය. මෙම ජයග්‍රහණ, දශක ගණනාවක් පුරා රට තුළ ශක්තිමත්ව පවත්වාගෙන එන ලද ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන් සහ වාහක පාලනය, ආවේක්ෂණ හා රෝග කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රතිඵල වේ. රට තුළට ප්‍රවේශ වන ස්ථානවල රෝග ආවේක්ෂණය

අවම වීම හේතුවෙන්, විශේෂයෙන්ම ශ්‍රී ලංකාව වෙතට වැඩිම පුද්ගල ආගමනයක් සිදුවන යාබද හා දුර පිහිටි රටවල්වලින් මෙරටට එම වෛරස ඇතුළු වීමේ අවදානම තවදුරටත් පවතී. 2019 ඔක්තෝබර් මැද වන විට දී ආගමනය වූ මැලේරියා රෝගීන් 35 ක් වාර්තා වූ අතර, එමගින් මෙරට තුළ මැලේරියා රෝගය නැවත හිස එසවීමට ඇති අවදානම පෙන්නුම් කෙරේ. ඩෙංගු, මී උණ සහ ඉන්ෆ්ලුවෙන්සා වසංගත නැවත මතු වීමක් 2019 වසරේ මුල් භාගයේ දී දක්නට ලැබුණි. 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී ඩෙංගු රෝග ව්‍යාප්තිය පුද්ගලයන් 100,000 කට 120.5 ක් හා එම රෝගය ආශ්‍රිත මරණ අනුපාතිකය සියයට 0.15 ක් වූ අතර, පෙර වසරේ පළමු භාගයේ දී රෝග ව්‍යාප්තිය පුද්ගලයන් 100,000 කට 123.9 ක් ද මරණ අනුපාතිකය සියයට 0.12 ක් ද විය. මේ අතර, 2019 මුල් භාගය තුළ දී ඉන්ෆ්ලුවෙන්සා සහ මී උණ රෝග ආශ්‍රිතව වාර්තා වූ මරණ ගණන, පිළිවෙලින් 25 ක් සහ 48 කි.

- 2019 මුල් භාගය තුළ දී, පෞද්ගලික අංශයේ සෞඛ්‍ය ආයතන මගින් සෞඛ්‍ය සේවා අංශය තුළ ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටු කරන ලදී. 2019 ජූනි මස අවසානය වන විට ලියාපදිංචි පෞද්ගලික රෝහල් ගණන 200 ක් වූ අතර ඒවා සතුව ඇඳන් 5,217 ක් විය. මෙයට අමතරව, පූර්ණ කාලීන සාමාන්‍ය වෛද්‍ය සේවා ස්ථාන/බෙහෙත් ශාලා/වෛද්‍ය සායන 170 ක් ද, වෛද්‍ය විද්‍යාගාර 265 ක් ද, වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථාන/පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන/දිවා සේවා වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථාන/වැනලින් මධ්‍යස්ථාන 129 ක් ද, අර්ධ කාලීන සාමාන්‍ය වෛද්‍ය සේවා ස්ථාන/බෙහෙත් ශාලා/වෛද්‍ය සායන 337 ක් ද වසරේ ජූලි මස අවසානය වන විට ලියාපදිංචි වී තිබිණි. විශේෂයෙන්ම, පටු රාජ්‍ය මූල්‍ය අවකාශයක් තුළ රජය මගින් සෞඛ්‍ය සේවා අංශය වෙනුවෙන් දරණ වියදම සීමා වී ඇති පසුබිමක, රෝග රටා වෙනස්වීම සහ ආදායම් මට්ටම ඉහළ යාමත් සමඟම ගෘහ ඒකක වැඩි වැඩියෙන් පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා මත යැපීමට යොමු වේ. එබැවින්, ලබා දෙන සේවාවල ගුණාත්මකභාවය සහ දැරිය හැකි මිල සහතික කිරීම සඳහා පෞද්ගලික අංශයේ සෞඛ්‍ය සේවා සපයන්නන් නියාමනය කිරීම අවශ්‍ය වේ.

අධ්‍යාපනය

- රටේ මානව සම්පත සංවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය මගින් සියලුම පළාත් අධ්‍යාපන අධිකාරීන් සහ ජාතික මට්ටමේ ආයතන සමග සහයෝගිත්වයෙන් යුතුව වසර

3

2020-2025 කාලපරිච්ඡේදය සඳහා සමානාත්මතාව, ගුණාත්මකභාවය, කාර්යක්ෂමතාවය සහ ඵලදායීතාවය වැනි මෙරට අධ්‍යාපනයේ ගැටලුවලට විසඳුම් ලබා දීම පිණිස මධ්‍ය කාලීන උපාය මාර්ගික සැලැස්මක් සකස් කර ඇත. සියලුම සිසුන් සඳහා සමාන ඉගෙනුම් අවස්ථා ලබාදීම ශක්තිමත් කිරීම, සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මක බව වැඩිදියුණු කිරීම, සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය පිළිබඳව වගකීම් සහගත බව හා සේවා සැපයීම ශක්තිමත් කිරීම සහ සාක්ෂි මත පදනම් කරගත් අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය හා සැලසුම් කිරීම යන ප්‍රධාන කරුණු හතරක් යටතේ උපාය මාර්ගික සැලැස්ම සංවිධානය කර ඇත. මේ අතර, 'වසර 13 ක සහතික කළ අධ්‍යාපනය' වැඩසටහනේ පළමු අදියර යටතේ සිසුන් 1,545 ක් මේ වන විට මධ්‍යස්ථාන 104 ක දී වෘත්තීය පුහුණුව ලබමින් සිටිති. තවද, එම වැඩසටහනේ දෙවන අදියර යටතේ සිසුන් 6,341 ක් 2019 ජූනි අග වන විට පාසල්වල වෘත්තීය විෂයධාරාවේ අන්තර් මොඩියුලයට අයත් විෂයයන් අධ්‍යයනය කරමින් සිටි අතර, 2019 ජූලි මාසයේ දී ඔවුහු වෘත්තීය පුහුණුව ආරම්භ කළහ. තවද, 2019 වසරේ දී බඳවාගත් ගුරුවරු 76 දෙනෙක් ද ඇතුළුව නව පත්වීම් ලද ගුරුවරු 1,010 ක් මේ වන විට පාසල්වල සිසුන්ට වෘත්තීය විෂයධාරාව ඉගැන්වීම සිදු කරති. මීට අමතරව, 'සහතික කළ වසර 13 ක අධ්‍යාපනය' වැඩසටහනේ පළමු අදියරයේ ඉදිකිරීමේ කටයුතු අවසන් කර ඇති අතර, දෙවන අදියරෙහි පාසල් 154 ක් අතරින් පාසල් 141 ක ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කර ඇත. වයස අවුරුදු 5-14 ත් අතර වයස් කාණ්ඩයේ සමස්ත ශුද්ධ බඳවාගැනීමේ අනුපාතය 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී සියයට 95.3 ක් වූ අතර පුරුෂ හා ස්ත්‍රී සිසුන් අතර එම අනුපාතය, පිළිවෙළින් සියයට 95.8 ක් හා සියයට 94.8 ක් විය.

- ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යාල, ගුරු පුහුණු විද්‍යාලය, ජාතික පුස්තකාලය හා පිරිවෙන් පාසල් සංවර්ධනය සහ සුහුරු පන්ති කාමර ඉදිකිරීම පිළිබඳව විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින්, 'ළඟම පාසල හොඳම පාසල' වැඩසටහන යටතේ අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ භෞතික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය අඛණ්ඩව සිදු කෙරිණි. ඒ අනුව, පළාත් නවයම ආවරණය වන පරිදි පළාත් පාසල් 8,782 ක සහ ජාතික පාසල් 282 ක 'ළඟම පාසල හොඳම පාසල' වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කර ඇත.
- සාමාන්‍ය අධ්‍යාපන අංශයේ පෞද්ගලික ආයතන අධීක්ෂණය හා නියාමනය රජයට අභියෝගයක්ව පවතී. රට තුළ පෞද්ගලික අධ්‍යාපනය සඳහා ඉහළ

යන ඉල්ලුම සැලකිල්ලට ගනිමින් අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් 2018 අප්‍රේල් මාසයේ දී තෝරාගත් රජයේ අනුමත පෞද්ගලික පාසල් සඳහා නව ශාඛා පහ බැගින් විවෘත කිරීමට අනුමැතිය ලබාදෙන ලදී. ඒ අනුව රජය විසින් අනුමත කරන ලද පෞද්ගලික පාසල්වල ශාඛා නවයක් මේ වන විට ස්ථාපනය කර ඇත. සියලුම රජයේ අනුමත පෞද්ගලික පාසල් හා මව් පාසල් යටතේ පිහිටුවා ඇති ශාඛා පාසල් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තු/කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාල මගින් අධීක්ෂණය කරනු ලැබේ. කෙසේ වෙතත්, ජාත්‍යන්තර පාසල් තවමත් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ විෂය පථයට අයත් නොවේ.

- රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ විශ්වවිද්‍යාල පිහිටුවීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම සහ ගුණාත්මකභාවය තහවුරු කිරීම සිදුකරමින් උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය මගින් උසස් අධ්‍යාපන අංශය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සිය ප්‍රයත්න තව දුරටත් ක්‍රියාවට නංවන ලදී. මේ අතර, 2018/19 අධ්‍යයන වර්ෂය සඳහා සාමාන්‍ය බඳවාගැනීම් පටිපාටිය යටතේ සිසුන් 30,830 ක් විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශය සඳහා තෝරාගෙන ඇත. තවද, විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාව විසින් 2018/19 අධ්‍යයන වර්ෂය සඳහා නව මූලික උපාධි වැඩසටහන් දෙකක් හඳුන්වාදෙන ලදී. තවද, 2019 වසරේ මුල් භාගයේ දී විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාව විසින් නව පීඨ 4 ක්, දෙපාර්තමේන්තු 31 ක් හා පශ්චාත් උපාධි වැඩසටහන් 14 ක් අනුමත කරන ලදී.
- පෞද්ගලික අංශය රජය සමඟ එක්ව තෘතීයික අධ්‍යාපනය ලබාදීමේ කටයුතුවල තවදුරටත් නිරත විය. 2019 වසරේ ජූනි මස අවසානය වන විට දේශීය වශයෙන් පිළිගත් උපාධි වැඩසටහන් 142 ක් පිරිනමනු ලබන රාජ්‍ය නොවන උසස් අධ්‍යාපන ආයතන 17 ක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පැවතිණි. 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී රාජ්‍ය නොවන උසස් අධ්‍යාපන ආයතනවලින් පිරිනමනු ලබන නව උපාධි වැඩසටහන් 20 ක් පිළිගැනීමට ලක් වූ අතර ඒ සඳහා ආයතනික සමාලෝචන සිදු කෙරෙමින් පවතී. උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය විසින් උසස් අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මක බව සඳහා 'ආරක්ෂණ හා ප්‍රතිතන කොමිෂන් සභාව' පිහිටුවීම සඳහා අවශ්‍ය තෛතික රාමුව සැකසීමේ අදහසින් කෙටුම්පත් කරන ලද පනත අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතියෙන් අනතුරුව ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරන ලදී. තවද, උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය විසින් අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් විසින් මතු කර දක්වන ලද සාධක රැසක් සැලකිල්ලට ගනිමින් අධ්‍යාපන ආයතනයක්

‘උපාධි ප්‍රදානය කිරීමේ ආයතනයක්’ ලෙස පිළිගැනීම සඳහා වන සමාලෝචන ක්‍රියාවලියේ දී සලකා බැලිය යුතු අවම ප්‍රමිති මාලාවක් සැකසීම සිදු කරනු ලැබේ.

- කාර්මික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන හා පුහුණු අංශය ශ්‍රම වෙළඳපොළ අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූලව තරුණ තරුණියන්ගේ කුසලතා ඉහළ නැංවීම සඳහා වූ සිය ක්‍රියාකාරකම් අඛණ්ඩව සිදු කළේය. 2019 වසරේ ජූනි මස අවසන් වන් විට රාජ්‍ය ආයතන 578 ක් හා පෞද්ගලික හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන 738 ක් ඇතුළත්ව, එම අංශය ලියාපදිංචි ආයතන 1,316 කින් සමන්විත විය. 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී මෙම ආයතන මගින් පිළිගත් කාර්මික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන හා පුහුණු පාඨමාලා 2,464 ක් පිරිනමන ලද අතර, ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම් සහතික පත්‍ර 38,290 ක් නිකුත් කර ඇත. එම කාලපරිච්ඡේදයේදීම තෘතීයික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් රැකියා 12 ක් සඳහා ජාතික නිපුණතා ප්‍රමිති හා විෂයමාලා නිර්මාණය කර අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. තවද, කාර්මික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන පුහුණු අංශයේ සංවර්ධනය සඳහා විශේෂඥ සේවා ලබා ගැනීම සඳහා ස්වේච්ඡා විශේෂඥ දැනුම් සපයන්නන්ගේ නාමාවලියක් සහ කමිටුවක් පිහිටුවා ඇත. ශ්‍රම වෙළඳපොළ අවශ්‍යතා සැපයීම සඳහා කාර්මික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන පුහුණු අංශයේ ගුණාත්මකභාවය හා වෙළඳපොළ තත්ත්වයන්ට අදාළ බව වැඩිදියුණු කිරීමට රජය විසින් කැපවී ක්‍රියාකරන ලදී.

නිවාස සහ නාගරික සංවර්ධනය

- නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ ද සහාය ඇතිව, මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කෙරෙන නගර සංවර්ධන ව්‍යාපෘති 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී ප්‍රගතියක් ලැබීය. නගරවාසීන්ට සැපය සහ පහසුව ඇති කිරීමත්, නාගරික ආර්ථිකය සංවර්ධනය කිරීමත් අරමුණු කර ගනිමින් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය මගින් ක්‍රියාත්මක වන නාගරික සංවර්ධන වැඩසටහන (සුබිත පුරවර) සහ කුඩා නගර සංවර්ධන වැඩසටහන (කුඩා සුබිත පුරවර) යටතේ, 2019 වසරේ මුල් භාගය තුළ ව්‍යාපෘති 1,171 ක් ක්‍රියාත්මක වූ අතර, ව්‍යාපෘති 42 ක් අවසන් කර තිබිණි. මේ අතර, කොළඹ නගරය සහ තදාසන්න ප්‍රදේශවල අඩු පහසුකම් සහිත ජනාවාස වෙනත් ස්ථානවල ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ අරමුණින් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය මගින් නිවාස ඒකක 60,000 ක් සෑදීම සඳහා නගර පුනර්ජීවන වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ඒ අනුව, මාලිගාවත්ත,

බිලුමැන්ඩල් පාර සහ ටොරින්ටන් මාවත ද ඇතුළුව කොළඹ නගරය තුළ නිවාස ව්‍යාපෘති කිහිපයක් 2019 වසරේ මුල් භාගය තුළ ක්‍රියාත්මක විය.

- නාගරික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා, 2019 මුල් භාගය තුළ මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මගින් විවිධ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවට නංවන ලදී. කොළඹ අග නගරය සහ වයඹ පළාත තුළ ජනනය වන ඝන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සඳහා ආර්ථික වශයෙන් ශක්‍ය හා තිරසාර විසඳුමක් ලබා දීමේ අරමුණ ඇතිව පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ ආරුචක්කාලුහි සනීපාරක්ෂක ලෙස කසළ බැහැර කිරීමේ ස්ථානයක් සහ කැළණියේ අපද්‍රව්‍ය පැටවීමේ මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවමින් කොළඹ නගර ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කෙරුණි. සනීපාරක්ෂක ලෙස කසළ බැහැර කිරීමේ ස්ථානය දිනකට කසළ මෙට්‍රික් ටොන් 600 ක් බැහැර කිරීමට හැකි වන ලෙස සකස් කර ඇත. කසළ බැහැර කිරීමේ ස්ථානය තේතුවෙන් මතු වන පාරිසරික බලපෑම මුල් කරගෙන තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක වන විරෝධතා හමුවේ 2019 වසරේ බොහෝ අවස්ථාවල දී මෙම කසළාගනයට කසළ බැහැර කිරීමේ කටයුතුවලට බාධා ඇති විය. තවද, ට්‍රක් රථ මගින් කසළ බැහැර කිරීමේ ස්ථානයට ඝන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය කිරීම සකසුරුවම් ක්‍රමයක් නොවන බැවින් දුම්රිය මගින් කසළ ප්‍රවාහනය කිරීමේ යාන්ත්‍රණයක් සැකසීම වැදගත්ය. මේ සම්බන්ධයෙන්, කොළඹ සිට ආරුචක්කාලු දක්වා දුම්රියෙන් අපද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය කිරීම පිළිබඳ මූලික කටයුතු දැනට ක්‍රියාත්මක වේ.

- වසරේ පළමු භාගය තුළ දී, මූලිකවම ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ජනතාව ඉලක්ක කර ගනිමින් ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය සිය නිවාස සංවර්ධන ව්‍යාපෘති අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කළේය. ඒ අනුව ආදර්ශ ගම්මානය, ග්‍රාම ශක්ති, උතුරු හා නැගෙනහිර නැවත පදිංචි කිරීමේ නිවාස වැඩසටහන, ඉන්දියානු ග්‍රාම ශක්ති වැඩසටහන වැනි විවිධ නිවාස වැඩසටහන් යටතේ, ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් නිවාස ඒකක 20,699 කින් සමන්විත උදා ගම්මාන ව්‍යාපෘති 975 ක් ආරම්භ කරන ලදී. මේ අතර, ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් 2019 මුල් භාගය තුළ දී නිවාස ගොඩනැංවීම සඳහා ඉඩම් කැබලි 20,699 ක් වෙන් කරන ලදී.
- සෑමට ප්‍රතිලාභ ලැබිය හැකි නාගරික ප්‍රවාහන පද්ධතියකට පහසුකම් සැලසීම සඳහා මහානගර සහ බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මගින් ප්‍රවාහන

සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ඒ අනුව ජපන් ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා නියෝජිතායතනයේ සහාය ඇතිව, සැහැල්ලු දුම්රිය සංක්‍රමණ ව්‍යාපෘතිය යටතේ මාලබේ සිට කොටුව දක්වා කුලුණු මතින් දිවෙන දුම්රිය මාර්ගය තැනීමේ මූලික කටයුතු ක්‍රියාත්මක විය. සැහැල්ලු දුම්රිය සංක්‍රමණ ව්‍යාපෘතියේ දුම්රිය සම්බන්ධයෙන් ශක්‍යතා අධ්‍යයනය සිදු වෙමින් පවතී. මේ අතර, පිටකොටුවේ ඉදි කිරීමට යෝජිත බහුවිධ ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථානය පිළිබඳව ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් ද 2019 මුල් භාගයේ දී අඛණ්ඩව සිදු විය. මෙයට අමතරව, බස්නාහිර කලාපීය ප්‍රවාහන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ කඩවත බහුවිධ ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථානයේ පළමු අදියරයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු 2019 වසර අවසානය වන විට නිමවීමට නියමිතය.

3

- ලෝකයේ ඉහළම මට්ටමේ නගරයක් දකුණු ආසියාව තුළ ඉදිකිරීමේ අරමුණින් 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී කොළඹ වරාය නගර ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක විය. 2019 වසරේ ජනවාරි මාසයේ දී ඉඩම් ගොඩ කිරීමේ කටයුතු අවසන් වූ අතර යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සහ භූමි අලංකරණ කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී. ඒ අනුව, යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන කටයුතුවලින් සියයට 5 ක් 2019 ජූනි මස අවසන් වන විට නිම කෙරුණි. 2019 ජූලි මාසයේ දී, කොළඹ වරාය නගර ව්‍යාපෘතිය යටතේ ගොඩ කරන ලද බිම කොළඹ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට අයත් සීමාවට එක් කිරීමට පාර්ලිමේන්තුව අනුමැතිය ලබා දුන්නේය.

සමාජ ආරක්ෂණ ජාල වැඩපිළිවෙළ සහ දිළිඳුකම තුරන් කිරීම

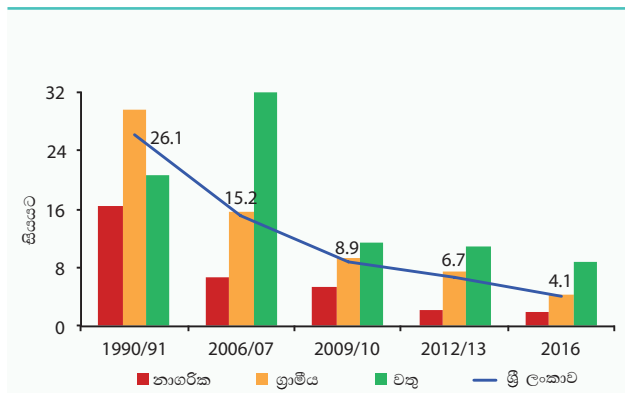
- ගෘහ ඒකක ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය-2016 ට අනුව, ජනගහන දරිද්‍රතා දර්ශකය, 2012/13 සමීක්ෂණ කාලයේ දී වාර්තා වූ සියයට 6.7 ට සාපේක්ෂව සියයට 4.1 ක පහළ අගයක පැවතුණි. 2016 වසරේ දී පුද්ගලයන් මිලියන 0.8 ක් පමණ දරිද්‍රතා රේඛාවට පහළින් සිටින ලද අතර 2012/13 සමීක්ෂණ කාලයේ දී එම අගය මිලියන 1.3 ක් විය. ගෘහ ඒකක ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය - 2016 ට අනුව අවම දරිද්‍රතා දර්ශකය වූ සියයට 1.7 බස්නාහිර පළාතෙන් වාර්තා වූ අතර ඉහළම දරිද්‍රතා දර්ශකය වූ සියයට 7.7 උතුරු පළාතෙන් වාර්තා විය. දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමෙන් ගත් කළ, අවම ජනගහන දරිද්‍රතා දර්ශකය කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයෙන් සහ ඉහළම ජනගහන දරිද්‍රතා දර්ශකය කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයෙන් වාර්තා විය. කෙසේ වුවද, ජනගහනයෙන් සැලකිය යුතු කොටසක් දරිද්‍රතා රේඛාවට මඳක් ඉහළින් ජීවත් වන අතර, ආර්ථිකයේ

සිදු වන පසුබෑම්, ස්වභාවික ව්‍යසන සහ රෝග අවදානම් වැනි අහිතකර කම්පනවල දී ඔවුන් දරිද්‍රතා රේඛාවෙන් පහළට වැටීමේ අවදානමක් ඇත.

- රජය විසින් 2019 වසරේ මුල් භාගයේ දී නිරසාර සංවර්ධන අභිමතාර්ථවලට සමගාමීව දරිද්‍රතාවය තුරන් කිරීම, කුසගින්න නැති කිරීම සහ වසර මුළුල්ලේම සියලුම ජනතාවට ආරක්ෂිත, පෝෂ්‍යදායී ආහාර ප්‍රමාණවත් පරිදි ලැබෙන බවට සහතික කිරීම සහ රටේ සමාජීය සංවර්ධනයට සහාය දීම සඳහා ස්ත්‍රී, පුරුෂ සමානාත්මතාවය ඇති කිරීම සම්බන්ධයෙන් විවිධ ව්‍යාපෘති සහ වැඩසටහන් ක්‍රියාවට නංවන ලදී. 2019 වසරේ මුල් භාගයේ දී සමෘද්ධි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සමෘද්ධි සහනාධාර වැඩසටහන යටතේ ප්‍රතිලාභී පවුල් මිලියන 1.38 ක් අතර රුපියල් බිලියන 19.48 ක් බෙදා දී ඇත. තවද, දුෂ්කර කාල හා විශේෂ අවස්ථාවල දී අඩු ආදායම්ලාභී පවුල්වලට උපකාරී වීම ඉලක්ක කරගත් සමෘද්ධි සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රමය හරහා ප්‍රතිලාභී පවුල් 124,564 ක් අතර රුපියල් මිලියන 477 ක් බෙදා දී ඇත. මේ අතර, 2030 වසර වනවිට දිළිඳුකම සපුරා තුරන් කිරීමේ අරමුණින් සමෘද්ධි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව 2019 වර්ෂය සඳහා සවිබල ගැන්වීමේ සැලසුමක් සකසා ඇත. ඒ අනුව, ආර්ථික හා සමාජ සවිබල ගැන්වීමේ ව්‍යාපෘති වෙනුවෙන් ප්‍රතිලාභීන් 98,053 ක් සඳහා රුපියල් මිලියන 142.6 ක මුදලක් වැය කර ඇත. තවද, 2019 මුල් භාගයේ දී ආබාධිත පුද්ගලයන් සඳහා වූ ජාතික මහ ලේකම් කාර්යාලය විසින් ආබාධ සහිත සිසුන් සඳහා වෛද්‍ය පහසුකම් සැපයීම හා අධ්‍යාපන කටයුතුවලට ආධාර කිරීම සහ ආබාධිත පුද්ගලයන් සමාජීය වශයෙන් සවිබල ගැන්වීම ඉලක්ක කර ගෙන ඔවුන්ට ස්වයං රැකියා අවස්ථා සැලසීම සඳහා අඛණ්ඩව පියවර

3.6 රූප සටහන

ජනගහන දරිද්‍රතා දර්ශකය

මූලය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

ගන්නා ලදී. මීට අමතරව, කාන්තා හා ළමා කටයුතු සහ වියළි කලාප සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් 2019 වසරේ මුල් භාගය තුළ දී ගර්භණී සහ කිරිදෙන මව්වරුන් ඉලක්ක කරගත් පෝෂණ දීමනා වැඩසටහන අඛණ්ඩව සිදු කරගෙන යන ලදී. ඒ අනුව, මෙම වැඩසටහන යටතේ 2019 වර්ෂය සඳහා රුපියල් බිලියන 5.5 ක මුදලක් වෙන් කර ඇති අතර, 2019 ජුනි මස අග වන විට ප්‍රතිලාභී මව්වරුන් 118,950 ක් සඳහා රුපියල් බිලියන 2.4 ක මුදලක් මෙම පෝෂණ වැඩසටහන යටතේ වැය කර ඇත. තවද, දරුවන්ගේ පෝෂණ මට්ටම ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින් පෙර පාසල් සහ පූර්ව ළමා විය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන සඳහා දියර කිරි සැපයීමට රුපියල් මිලියන 94 ක් වැය කර ඇත.

- දිළිඳුකම තුරන් කිරීම සඳහා සමාජ ආරක්ෂණ ජාල වැඩසටහන් වඩාත් හොඳින් ඉලක්කගත කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ. සමෘද්ධි ප්‍රදාන බෙදා හැරීම සඳහා සත්‍ය වශයෙන්ම දරිද්‍රතාවයෙන් පෙළෙන පුද්ගලයන් හඳුනා ගැනීම අභියෝගාත්මක වේ. අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය, ආදායම් මට්ටම, වත්කම් සහ පවුලේ නිවාසවල තත්ත්වය වැනි විවිධ කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින් පවුලක දරිද්‍රතා මට්ටම මනිනු ලබන බහු විනිතනා ලකුණු ක්‍රමවේදයක් (Multi Deprivation Score) යොදා ගනිමින් සමෘද්ධි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2016 වසරේ දී දීප ව්‍යාප්ත සමීක්ෂණයක් සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව, සමෘද්ධි යෝජනා ක්‍රමය යටතට 2019 වර්ෂයේ දී පවුල් 600,000 අලුතෙන් ඇතුළත් කර ගැනීමට යෝජනා අතර, වර්තමානය වන විට තෝරා ගත් පවුල්වලට සහනාධාර දීම සිදු වෙමින් පවතී. මේ අතර, 2019 අයවැය යෝජනාවලියෙන් වෙන්

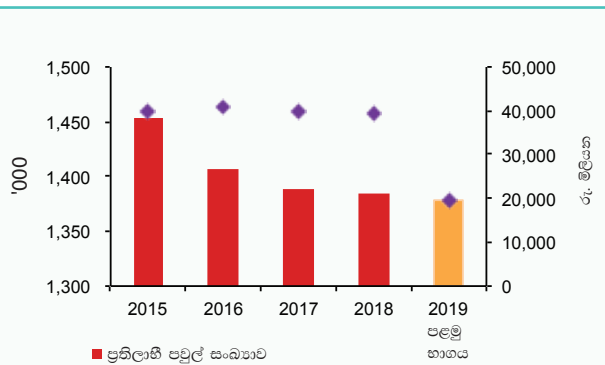
කරන ලද රුපියල් බිලියන 12 ක මුදල් ප්‍රතිපාදනයක් මත 2019 ජූලි මස 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි විශ්‍රාම වැටුප් සංශෝධනයක් සිදු කරන ලදී. කෙසේ වුවද, ජාතික මට්ටමෙන් ආයතන විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමයක් නොමැති වීම ජනතාවගේ සමාජ සුභසාධනයට බලපෑම් කරනු ලබන අතර ප්‍රමාද වීමකින් තොරව මෙය විසඳීම අවශ්‍ය වේ.

- 2016 වසරේ දී ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදු කරන ලද ජන විකාශ හා සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණය මගින් රැස් කරගත් දත්ත අනුව බහුමාන ජනගහන දරිද්‍රතා දර්ශකය සියයට 2.4¹ ක් විය. මේ අතර, ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහනයෙන් සියයට 11.9 ක් බහුමාන ජනගහන දරිද්‍රතා මට්ටමට වැටීමට අවදානමක් ඇති අතර, ජනගහනයෙන් සියයට 0.2 ක් දැඩි බහුමාන දරිද්‍රතා මට්ටමේ සිටී.

අපේක්ෂිත වර්ධනයන්

- 2019 සැප්තැම්බර් මාසයේ දී විවෘත කරන ලද දකුණු ආසියාවේ උසම ස්වයං ආධාරක කුලුන වන කොළඹ නෙළුම් කුලුන මගින් සියලුම දේශීය විදුලි සංදේශ සේවා සපයන්නන් හට උසස් මට්ටමේ පහසුකම් හවුල් පදනමක් යටතේ ලබා දීම මගින් ප්‍රතිලාභ සලසනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. කොළඹ නෙළුම් කුලුනේ යටිතල පහසුකම් ගයිබර් ඔප්ටික් රැහැන්වලින් නිමවා ඇති අතර, අක්‍රීය වන අවස්ථා ශුන්‍ය කිරීමට අවශ්‍ය විදුලි සංදේශ උපකරණවලින් ද සමන්විතය. කොළඹ නෙළුම් කුලුන මගින් සම්ප්‍රේෂණ ක්‍රියාවලීන්ගේ වේගය, සුනම්‍ය බව හා කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නැංවීම සහ එක් එක් විදුලි සංදේශ සේවා සපයන්නන්ගේ වියදම් අඩු කිරීම මෙන්ම විදුලි සංදේශ ජාල ආවරණය පුළුල් කිරීම සිදු කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. නෙළුම් කුලුන ශ්‍රී ලංකාවේ 'ඩිජිටල් රූපවාහිනී කුලුන' ලෙස ප්‍රවර්ධනය කරන අතරම, විදේශීය සංචාරකයන් සහ දේශීය ආගන්තුකයන් ආකර්ෂණය කර ගැනීමේ අරමුණින්, සාප්පු සංකීර්ණ, උත්සව ශාලා සහ ආපනශාලා වැනි අතිරේක පහසුකම් රාජ්‍ය පෞද්ගලික

3.7 රූප සටහන
සමෘද්ධි / දිවිනැගීම සුභසාධන වැඩසටහනේ
ක්‍රියාකාරීත්වය

මූලාශ්‍රය: සමෘද්ධි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව මුදල් අමාත්‍යාංශය

1 දර්ශක 10 ක් යොදා ගනිමින් බහුමාන දරිද්‍රතා දර්ශකය මගින් මාන තුනක් ඔස්සේ දරිද්‍රතාවය මනිනු ලබයි. අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය හා ජීවන තත්ත්වය සඳහා සමානව බර තබා ඇත. ගෝලීය බහුමාන දරිද්‍රතා දර්ශක මිනුම් රටවල් අතර දරිද්‍රතාවය සැසඳීම සඳහා ප්‍රයෝජනවත් වේ. 2016 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ බහුමාන දරිද්‍රතා දර්ශකය 0.009 ක් වූ අතර එමගින් රටක් අන්විදිය හැකි මුළු විගිනතාවන්ගෙන් සියයට 0.9 ක් ශ්‍රී ලංකාවේ දරිද්‍රතාවයෙන් පෙළෙන ජනතාව විසින් අන්විදින බව පිළිබිඹු කරයි. 2016 වසරේ දී දකුණු ආසියානු කලාපීය රටවල් වන පාකිස්තානය, බංග්ලාදේශය, ඉන්දියාව, නේපාලය, භූතානය සහ මාලදිවයින යන රටවල බහුමාන දරිද්‍රතා දර්ශක අගයයන් පිළිවෙළින් 0.230, 0.196, 0.191, 0.126, 0.119 සහ 0.018 වූ අතර, එමගින් 2016 වසරේ දී දකුණු ආසියානු රටවල්වලට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකාව අඩුම බහුමාන දරිද්‍රතාවයෙන් යුතු වූ බව පෙන්නුම් කෙරේ.

හවුල්කාරිත්ව පදනමක් මත නෙළුම් කුලුනේ ස්ථාපනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ. නෙළුම් කුලුනෙහි ස්ථාපිත නවීන විදුලි සංදේශ සේවා පහසුකම් ප්‍රායෝගික වශයෙන් යොදා ගැනීම මගින්, රජයේ මෙන්ම පෞද්ගලික අංශයේ පාර්ශ්වකරුවන්ට නැගී එන නව්‍ය තාක්ෂණයන්ගෙන් උපරිම ඵල නෙලා ගන්නා අතරම, විකාශයට ලක් වන ඩිජිටල් ආර්ථිකයට ක්‍රියාකාරී ලෙස සහභාගි වීමට හැකි වේ.

3

- ලං.බ.නී.සං. වේ ලාභදායීත්වය තහවුරු කරන අතරම දේශීය බනිජ තෙල් ඉල්ලුම සපුරාලීමේ අරමුණින් සපුරාස්කන්ද තෙල් පිරිපහදුව පුළුල් කිරීමට හා නවීකරණය කිරීමට සැලසුම් කෙරේ. පසුගිය වසර දහය තුළ පිරිපහදු කළ බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන සඳහා වන දේශීය ඉල්ලුම, සාමාන්‍යයෙන්, වාර්ෂිකව සියයට 3.0 කින් ඉහළ ගොස් ඇති අතර, අඛණ්ඩ ආර්ථික ප්‍රසාරණයත් සමඟ මෙම ඉල්ලුම වර්ධනය වෙතැයි අපේක්ෂිතය. වසර 50 ක් පැරණි

සපුරාස්කන්ද තෙල් පිරිපහදුව ශ්‍රී ලංකාවට ඇති එකම තෙල් පිරිපහදුව වන අතර එයට රටේ බනිජ තෙල් ඉල්ලුමෙන් සියයට 30 ක් පමණක් සපුරාලීමට හැකියාව ඇත. සපුරාස්කන්ද තෙල් පිරිපහදුවේ ප්‍රධාන බොරතෙල් ආසවන කුලුන, හයිඩ්‍රජන් භාවිතයෙන් ඩීසල් පිරියම්කරණ ඒකකය (Hydrotreater) සහ ප්ලැටිනම් භාවිතයෙන් නැප්තා පිරිපහදුකරණ ඒකකය (Platformer Unit) යළි ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම සඳහා මූලික ඉංජිනේරු සැලැස්ම (Front-End Engineering Design) සකස් කිරීමට නිර්මාණකරුවෙකු තෝරා ගැනීමට ලංසු වටයක් කැඳවා ඇත. සපුරාස්කන්ද තෙල් පිරිපහදුව පුළුල් කිරීම හා නවීකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය 2020 මැද භාගය වන විට අවසන් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. පිරිපහදුව පුළුල් කිරීම හා නවීකරණය කිරීම මගින්, සාපේක්ෂව අඩු වියදමකින් ඉහළ අගය එකතු කිරීමක් සිදු කර පහළ ශ්‍රේණියේ බොරතෙල් පිරිපහදුවෙන් ඉහළ අගයකින් යුතු බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන නිපැයීමට පහසුකම් සැලසේ.